

FVB-12/2010.
(FVB-/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottságának**
2010. október 19-én, kedden, 9 óra 5 perckor
a Képviselői Irodaház 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki megnyitó</i>	6
<i>A napirend elfogadása</i>	6
<i>Tájékoztató a vörösiszap-katasztrófa kapcsán felmerülő, fogyasztóvédelmi vonatkozású kérdésekről</i>	6
<i>Dobson Tibor hivatalvezető (BM - Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) tájékoztatója</i>	7
<i>Siklósi Máté ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) tájékoztatója</i>	10
<i>Kerégyártó Csaba főtitkárság-vezető (Magyar Biztosítók Szövetsége) tájékoztatója</i>	12
<i>Vödrös Dánielné alelnök (Indra Biztosítottak és Pénzintézeti Ügyfelek Érdekvédő Egyesülete) tájékoztatója</i>	13
<i>Püski András elnök (Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetsége) tájékoztatója</i>	14
<i>Papp Lajos elnök (Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetsége) kiegészítése</i>	15
<i>Rácz István ügyvezető (Biztosítás.hu Biztosítási Alkusz Kft.) kiegészítése</i>	15
<i>Képviselői kérdések, észrevételek, megjegyzések</i>	16
<i>Osváth Piroska vezető jogtanácsos (Magyar Bankszövetség) kiegészítése</i>	25
<i>Galcsikné Erdős Éva szakértő (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete) kiegészítése</i>	25
<i>Dobson Tibor hivatalvezető (BM - Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) válaszadása, reagálása</i>	26
<i>Siklósi Máté ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) válaszadása, reagálása</i>	27
<i>Határozathozatal</i>	28
<i>Az egyes pénzügyi tárgyú törvényeknek a nehéz helyzetbe került, lakáscélú hitelt felvevő fogyasztók megsegítése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1278. szám) (Kósa Lajos, Rogán Antal (Fidesz), Harrach Péter, dr. Tarnai Richárd (KDNP) és Németh Szilárd István (Fidesz) képviselők önálló indítványa (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)</i>	28
<i>Egyebek</i>	32

Napirendi javaslat

1. **Tájékoztató a vörösiszap-katasztrófa kapcsán felmerülő, fogyasztóvédelmi vonatkozású kérdésekről**

2. **Az egyes pénzügyi tárgyú törvényeknek a nehéz helyzetbe került, lakáscélú hitelt felvevő fogyasztók megsegítése érdekében szükséges módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/1278. szám)
(Kósa Lajos, Rogán Antal (Fidesz), Harrach Péter, dr. Tarnai Richárd (KDNP) és Németh Szilárd István (Fidesz) képviselők önálló indítványa
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

3. **A médiát és a hírközlést szabályozó egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/1268. szám)
(A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Simon Gábor** (MSZP), a bizottság elnöke

Zsigó Róbert (Fidesz), a bizottság alelnöke
Boldog István (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)
Mágori Józsefné (Fidesz)
Örvendi László József (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz)
Simonka György (Fidesz)
Varga Gábor (Fidesz)
Dr. Vitányi István (Fidesz)
Spaller Endre (KDNP)
Boldvai László (MSZP)
Farkas Gergely (Jobbik)
Ertsey Katalin (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Szabó Zsolt (Fidesz) Zsigó Róbertnek (Fidesz)
Földesi Gyula (Fidesz) Boldog Istvánnak (Fidesz)
Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz) távolléte idejére Örvendi László Józsefnek (Fidesz)
Dr. Vitányi István (Fidesz) távolléte idejére dr. Horváth Zsoltnak (Fidesz)
Z. Kárpát Dániel (Jobbik) Farkas Gergelynek (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dobson Tibor hivatalvezető (BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság)
Siklósi Máté ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete)
Dr. Kerékgyártó Csaba főtitkárság-vezető (Magyar Biztosítók Szövetsége)
Vödrös Dánielné alelnök (Indra Biztosítottak és Pénzintézeti Ügyfelek
Országos Érdekvédelmi Egyesülete)
Püski András elnök (Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetsége)
Papp Lajos elnök (Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetsége)
Rácz István ügyvezető (Biztosítás.hu Biztosítási Alkusz Kft.)
Osváth Piroska vezető jogtanácsos (Magyar Bankszövetség)
Galcsikné Erdős Éva szakértő (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete)
Kiss Kornélia főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Megjelentek

Gilyén Ágnes (MABISZ)
Szabó Zoltán (MABISZ)
Széchenyi László (Társadalmi Unió)
Wieszt Edina Aurélia (NEFMI)
Kriskovics Rita (Gazdasági Kabinet)
Bartus Boglárka (Hír Televízió)
Garan Beáta (Echo Televízió)
Tóth Andrea (BM-OKF)
Dr. Baranovszky György (FEOSZ)
Dr. Kovács Krisztina (Fébész)
Kozma Péter (BHKE)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 5 perc)

Elnöki megnyitó

SIMON GÁBOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntöm a bizottságot, és köszöntöm a bizottság mai napirendjéhez érkezett előadókat. Egy rövid konzultációt követően mégiscsak úgy gondoltuk, hogy méltányossági szempontból az első napirendet vesszük előre, amivel eleve terveztük a bizottsági ülést.

A napirend elfogadása

Miután a bizottsági ülésünknek vannak hivatalos feltételei, először is szeretném ennek alapján jelezni, hogy a bizottság határozatképes, mind kormánypárti oldalon, mind ellenzéki oldalon a frakciók képviseltetik magukat, nincs akadálya annak, hogy a mai bizottsági munkát megkezdjük.

Ennek alapján az eredetileg kiküldött napirend alapján haladnánk egy apró kis módosítással. A tervezetnek megfelelően az első napirendi pont egy tájékoztató a vörösiszap-katasztrófa kapcsán felmerülő fogyasztóvédelmi vonatkozású kérdésekről, tehát egy konzultáció, ezzel indulnánk.

Kis egyeztetés eredményeként azt látjuk, hogy a második napirend tárgyalásának, amely az egyes pénzügyi tárgyú törvényeknek a nehéz helyzetbe került, lakáscélú hitelt felvevő fogyasztók megsegítése érdekében szükséges módosításról szóló törvényjavaslathoz érkezett kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása, nincs meg ebben a pillanatban a feltétele, ezért ezt majd második napirendként fogjuk megtárgyalni, amelyhez mind a kormányzati, mind az előterjesztői oldalon képviseltetik magukat a felek.

Harmadik napirendi pontunkat a bizottság szakértői megvizsgálták, ez a médiát és a hírközlést szabályozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat módosító javaslatainak megvitatása lenne, ilyen azonban nem érkezett, ezért értelemszerűen e napirend keretében nem fogunk módosító javaslatokról dönteni.

A mai bizottsági ülés napirendje ennek alapján az eredetiek szerint alakulna: először a vörösiszap-katasztrófa kapcsán felmerülő fogyasztóvédelmi kérdésekről fogunk tárgyalni, majd az egyes pénzügyi tárgyú törvények kapcsolódó módosító indítványairól, végül az egyebek következnek.

Ha a bizottság tagjai egyetértenek a napirenddel, kérem, azt szavazatukkal erősítsék meg. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

A napirendet elfogadtuk.

Ahogy azt az elején jeleztem, a bizottság határozatképes, és menet közben a helyettesítéseket majd be fogjuk diktálni.

Tájékoztató a vörösiszap-katasztrófa kapcsán felmerülő, fogyasztóvédelmi vonatkozású kérdésekről

Az első napirend keretében tisztelettel köszöntöm dr. Bakondi György kormánybiztos urat. *(Közbeszólások: Dobson Tibor.)* Dobson Tibor urat, bocsánat! Ne haragudjon, ez a reggeli kavarodás mindannyiunkat elérte.

Köszöntöm az összes többi, a napirendhez kapcsolódó megszólalót. Majd szeretném őket kérni, hogy amennyiben a forgatókönyvünkhöz képest van eltérés, akkor ezt számomra is tegyék világossá, azaz a jelzést követően kérem, hogy mindenki a jegyzőkönyv kedvéért majd mutakozzon be, és a pontos titulását is adja meg.

Magának az ügynek a felvetése és a fogyasztóvédelmi bizottság asztalára való kerülése nem öncélú. Nyilvánvalóan olyan ügyről beszélünk, amely az elmúlt hetekben a magyar társadalmat, a magyar közvéleményt élénken foglalkoztatta, és ahogy láttuk, ennek az ügynek, ennek a katasztrófának a nyomán kialakult néhány olyan kérdés, amelynek fogyasztóvédelmi vonzata van. Ilyennek gondoljuk például a lakásbiztosításokra vagy a vállalati felelősségbiztosításra vonatkozó ügyek sorát, de ilyennek gondoljuk például a jelzáloghitelek biztosítékául szolgáló ingatlanok megsemmisülése során kialakult helyzetet is.

Azt gondolta a bizottság vezetése, hogy ezek olyan kérdések, amelyekkel érdemben kell foglalkozni, ezért köszönöm szépen, hogy a kormányzati szereplők mellett a biztosítási szakma, illetve a szakmai szervezetek is képviseltetik magukat. Szót is fogok adni mindenkinek, aki jelezte ebbéli igényét.

Azt szeretnénk a bizottsági ülés eredményeként elérni, hogy ezekben a kérdésekben a probléma megismerését követően azt is lássuk, hogy milyen megoldási javaslatok kínálkozhatnak. A bizottság, szándéka szerint, a mai ülést egy ajánlással fogja lezárni, amit a frakciók képviselőinek eljuttattam, vagy most eljuttatom el az ajánlást, amely bizottsági ajánlásként nyer elfogadást a végén, amennyiben egyetértésre talál.

Ennyi felvezetést követően én tisztelettel megkérem előadómat, hogy egy rövid tájékoztatást adjon magáról a katasztrófáról, illetve elsősorban a bizottság hatáskörébe is illeszkedő helyzetről néhány szót mondjon. Ezt követően a PSZÁF-nak, majd a biztosítók képviselőinek fogom megadni a szót, és így haladunk, majd egy konzultációt követően a bizottság tagjainak meglesz a lehetősége, hogy kérdésekkel, illetve véleményekkel élve a maguk álláspontját és a frakciójuk álláspontját is kifejtsék.

Öné a szó!

Dobson Tibor hivatalvezető (BM - Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) tájékoztatója

DOBSON TIBOR hivatalvezető (BM - Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság): Jó reggelt kívánok! Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Dobson Tibor vagyok, a BM-OKF hivatalának vezetője. Bakondi úr megbízásából veszek részt a mai bizottsági ülésen, neki egy másik eseményre kellett, hogy menjen, és nem tudott ide eljönni, ezért elnézést kér a nevemben.

Maga az esemény október 4-én 12 óra 30 perckor következett be, amikor is Kolontár települést a közeli ajkai üzem zagyatározójából, annak északi gátja sérülése miatt jelentős mennyiségű, mintegy 700 ezer köbméternyi vörösiszap és lúgos kémhatású víz öntötte el percek alatt. Akkor, azokban a percekben az embereket rögtön megmenteni nem lehetett. A legelső kiérkező tűzoltóegység az ajkai tűzoltóság volt, aki mintegy 8 perc alatt érkezett a helyszínre, és mentette az iskolából és a lakóházak tetejére és más egyéb pontokra menekült embereket.

Az ajkai tűzoltók és az első beavatkozók sem tudták pontosan még akkor, hogy milyen helyszínre mennek. Az első jelzések vízelöntésről számoltak be, és nem volt még tisztázott, hogy ennek milyen kémhatása van, ezért is sérültek meg az első időszakban mind a tűzoltók, mind a rendőrök, mind pedig más egyéb szervezetek képviselői.

Azonnal, az esemény kapcsán négyen veszítették életüket, esélyük nem volt a menekülésre, az iszap gyakorlatilag elsodorta őket több kilométerre. Elsodorta több kilométerre az idős házaspárt, elsodorta az anyja kezéből a lakásban lévő egy év körüli gyermeket. Nagyon sokan megsérültek. Jelenleg 47-en vannak kórházban, a sérülések alapvetően a lúgos kémhatás miatti marásos sérülések, amelyek egyébként nehezebben gyógyulnak, mint egy égési sérülés.

Délutánra a lakosság kitelepítése mind Kolontárról, mint Devecserrel - hiszen Devecser felé haladt tovább ez az áradat - megtörtént. El tudják képzelni, Kolontáron ez az ár

mintegy két méter magas volt, viszonylag egy szűkebb folyosón sodorta el a falu végén lévő házakat, mintegy 47 lakóházat érintett. Devecseren mintegy 7 hektárnyi területen 21 utcát és 292 lakóházat érintett az iszap valamilyen formában. Pontos adataink még a kárfelmérésről nincsenek. Ami szerencse, és többen elmondták már előttem, így a miniszterelnök úr is elmondotta, hogy nem éjszaka következett be ez az esemény, ugyanis akkor ennek a kimenetele, a vége szinte beláthatatlan tragédiával zárult volna.

A kitelepítés során Kolontárról, Devecserről az embereket főképpen közösségi szállásra engedték. Kevesebb részük kérte a közösségi szálláson való elhelyezést, többnyire rokonokhoz, barátokhoz távoztak. Egészen pontosan Kolontárról, amikor a kitelepítés megtörtént, akkor mintegy 700 személy távozott a településről, és Devecserről hasonlóképpen mintegy 700-an. A devecseri kitelepített lakosság fele, mintegy 350 ember gyakorlatilag a veszélyhelyzet során kellett, hogy elhagyja a lakóhelyét, a másik fele pedig önként, saját akaratából távozott a településről. Jelenleg ők még távol vannak Devecserről.

A kolontári lakosság túlnyomó többsége, mintegy 500 személy – 492, ha jól emlékszem, de a számuk változó, egész pontosan nem tudnám megmondani, de nagyságrendben 500 személy – visszatért a településre. 192-en vannak még – ez a reggeli adat – tudomásom szerint távol Kolontárról. Ők vagy nem tudnak visszamenni, mert a lakóházuk oly mértékben károsodott, vagy pedig még nem döntötték el, hogy vissza akarnak-e menni a településre.

A devecseri lakosság visszatelepítése még várat magára, ott még az utcák iszaptól történő mentesítése folyamatban van. Ezt követően lehet dönteni arról, hogy melyek azok a lakóházak, amelyek takarítás után, vagy javítás után továbbra is lakhatóak. Ha már a lakóházaknál tartunk, Kolontáron egyelőre 23 lakóház lebontásáról készült határozat. Ezen lakóházak elbontását megkezdték, egy részüket, mintegy 9-et már el is bontottak. A 9 lakóház bontási döntése azért volt fontos, mert ezek a lakóházak a kiépült gát útjában voltak, pontosabban olyan helyen épültek korábban, hogy visszaduzzasztó hatással bírnának akkor, hogyha ilyen esemény – de bízunk abban, hogy már nem lesz ilyen – megismétlődne. A további lakóházak gyakorlatilag oly mértékben károsodtak, hogy teljesen értelmetlen ezeket újjáépíteni, kijavítani lehetetlen, gyakorlatilag teljesen leromosodtak.

Devecseren ez a munka még tart, ott még a kárfelmérés, iszapeltávolítás folyamatban van, ezt követően lehet elkezdni a lakóépületek bontását. Egész jó ütemben halad a munka, tehát a mai nap, illetve most már az udvarokból viszik el a vörösiszapot, és ahogy a munkaterület szabaddá vált, akkor lehet az érintett lakóházak bontását megkezdeni Devecseren is. Devecseren összesen mintegy 32-en tartózkodnak különféle közösségi szálláson, a többiek, mint ahogy mondtam már többször, rokonoknál, barátoknál vannak.

A tevékenység operatív jellege, operatív része a hét végén befejeződött, ami kimondottan az életmentést, a lakosság biztonságba helyezését, a legfontosabb helyreállítási feladatokat jelenti, gondolok itt a közművekre, egyébire. Ezek a körülményekhez képest megoldottak, viszont most indul az a nehezebb és hosszabb folyamat, ami a lakosság végleges elhelyezésére irányul.

Ennek egyik fontos területe a lakosság nyilatkoztatása, hogy hol kívánja folytatni majd az életét. Tehát a lehetőségek szerint vagy a településen ajánlanak fel részére egy használt lakóingatlant, vagy a településen kívül a rendelkezésre álló lakáskataszter alapján más településen ajánlanak fel részére lakóingatlant, vagy, ha ez nem felel meg számára, akkor új építésű lakásba is távozhat majd, amelynek az elkészítésére még nyilván várni kell. A munkák, amint lehet, elindulnak, viszont azt tudomásul kell venni, hogy ezen építési munkák kapcsán a tél nem a legszerencsésebb időszak, de bízunk benne, hogy az időjárás nem annyira zord, hogy ezt megakadályozza.

A vörösiszap, az ivóvíz és az egészségügyi kérdések: gyakorlatilag az iszap, a por az egészségre káros, hiszen azok a kollegáim, akik ott dolgoztak, és dolgoznak most is, azért

kötelező számukra hordani a védőeszközt, mert a munkaterületen, ahol tartózkodtunk, és tartózkodnak ők is nagyon sokat, ott jó időben, napsütéses időben fölkeverték a port a munkavégzés során a gépek, az eszközök. Ez a por belelegezve nyilván egészségkárosodást okozhat a légutaknál, valamint maga az iszap, a víz 12-13 PH-értékű, ami komoly marásos sérülést okoz, úgyhogy szintén hordanunk kellett az ehhez szükséges védőeszközöket.

Nagyon sokat mérték az ivóvíz, a levegő minőségét akár az ÁNTSZ részéről, az Egészségügyi Világszervezet részéről, az Európai Unió részéről, az MTA részéről. A munkaterületeken kívül, azon részeken, amelyeket az iszap nem öntött el, tehát nem volt jelen, ott olyan egészségügyi határértéket megközelítő vagy meghaladó porkoncentrációt nem találtak a levegőben, amely a lakosság szempontjából, részünkről további intézkedést igényelt volna. Ettől függetlenül a teljes lakosságnak igény szerint biztosítottuk, és biztosítjuk most is folyamatosan a porálcot; aki igényli, ezt részünkről bármikor megkapja, gyakorlatilag mennyiségi korlátunk ebben nincsen, tehát meg tudjuk oldani.

Az ivóvíz folyamatosan iható, tehát olyan mélyre ez az iszap nem tudott lehatolni, ami az ivóvízbázisát ennek a térségnek veszélyeztethette volna, ezért nem volt szükség arra, hogy a lakosságot más egyéb formában lássuk el ivóvízzel; gondolok itt lajtos kocsira vagy palackos vízre.

A külterületen az iszap nagyjából ezer hektárt öntött el, amely nagyon jelentős terület. A külterületen az iszap száradása miatti porképződést műgyantás szórással sikerült csökkenteni. A külterületi kárelhárítást, kérem, értsék meg, hogy akkor lehet elsősorban, alapvetően megkezdeni, hogyha az erőkoncentrációt át tudjuk csoportosítani belterületről külterületre. Én úgy gondolom, és gondolom, önök is így látják, hogy legelső a települések rendbetétele, hiszen ott tartózkodnak, élnek az emberek, és ezt követően lesz arra erőnk és lehetőségünk nyilván, hogy a külterület felé forduljunk.

A tevékenységben jelenleg a helyszínen mintegy 780 személy vesz részt különböző szervezetektől, akiket én most nem kívánnék végig felsorolni, mert ha kihagynék valakit, lehet, hogy megsértődne az illető szervezetnek a vezetője. Naponta 450-500 önkéntes érkezik a területre, és azért nem tudom pontosan a számot, mert sokan úgy jönnek, hogy autóbusszal érkeznek különböző településekről, különböző szervezetek, akik leszállnak, lapátolnak, takarítanak, majd elmennek, tehát igazából róluk pontos nyilvántartást nem tudunk vezetni.

Kórházban – a legutolsó információim szerint – még 47-en tartózkodnak, különböző kórházakban a környéken, és 9 személynek van súlyos vagy életveszélyes sérülése a bekövetkezett esemény kapcsán. Nagyon sok személyt láttak el ambulánsan, és a védekezés közben is voltak munkahelyi balesetek, sérülések, alapvetően a beavatkozó erők részéről, hiszen sajnos az iszap fröccsenését nem lehetett százszázalékosan meggátolni és kiszűrni. Előfordult, hogy valakinek a kezére, nyakára, valahová, esetleg a szemébe fröccsent, és azt a mentős kollegák a helyszínen ellátták, vagy valamelyik kórházba vitték és ott látták el.

Ahogy mondtam, a következő időszak alapvetően a helyreállításé, az újjáépítésé lesz, és az ehhez szükséges előkészületek megtörténtek, az ehhez szükséges jogszabályok előkészítési munkálatai megtörténtek. Amit önök is éppúgy tudnak, az ajkai üzemet állami felügyelet alá helyezték, és ennek megfelelően zajlik a termelés, ami egyébként a múlt hét végén az üzemben megindult.

Én nagyon röviden ennyiben foglaltam volna össze. Hogyha van kérdésük bármelyik részterülettel kapcsolatban, nagyon szívesen válaszolok rá. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen az összefoglalót. Azt javaslom, hogy az összes érintettet hallgassuk meg, és ezt követően egyben, az elhangzottak kapcsán folytassa le a vitát a bizottság, úgyhogy majd szóvivő úr mellett ma mások is szót fognak kapni.

Soron következik az Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének képviselője. Tisztelettel köszöntöm! Kérem, hogy mutatkozzon be, és néhány olyan üggyhöz kapcsolódóan

szívesen vennék az információt, amiből kiemelkedik például a jelzáloghitelek biztosításául szolgáló ingatlanok megsemmisülése esetén követendő magatartás, ebben a PSZÁF tett-e lépéseket. Ebben és más biztosítást érintő ügyekben kérünk önöktől, öntől egy tájékoztatást. Tessék parancsolni!

Siklósi Máté ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) tájékoztatója

SIKLÓSI MÁTÉ ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Siklósi Máté vagyok, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének fogyasztóvédelmi igazgatóságát vezetem, és köszönjük szépen, hogy meghívást kaptunk az ülésre.

Az első kérdés, konkrét kérdés kifejezetten a jelzáloghiteleket érintette, és magunk is úgy gondoltuk, hogy ismerve a jogi környezetet, azt, amely a szerződésekhez kötődik a fogyasztók, illetve a hitelintézetek között, az elsősorban ebben a kérdésben teszi lehetővé, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete lépéseket indítson.

Ami önmagában a folyamatot tényleges gyakorlati lépésekbe toltá, az az volt, hogy sajtóhírek szerint bizonyos fogyasztók esetében bizonyos hitelintézetek, melyeknek a neve nem hangzott el ezekben a sajtóhírekben, a katasztrófa bekövetkezése után egy felszólító levelet küldtek ki, mely szerint, a szerződés szerint, amennyiben megsemmisül maga a jelzálogjoggal érintett ingatlan, akkor a szerződés azonnali hatállyal felmondásra kerül. A PSZÁF ennek megfelelően, ebben a pillanatban határozta el magát a cselekvésre, és a kiosztott anyagban az az intézkedési terv látható, amely vázlatosan tartalmazza azokat a pontokat, amelyeket a felügyelet fontosnak tartott megtenni.

Elsősorban, mivel – bár legnagyobb tiszteletünk a sajtóé – nem feltétlenül találtuk bizonyítottnak első olvasatban azt, hogy ténylegesen bekövetkeztek ilyen felszólítások, vagy ezzel a tartalommal következtek be felszólítások, ezért mind a civil partnereinket, akikkel nemrégiben folytattunk kerekasztal-beszélgetést, körlevélben kértük arra, hogy ha hozzájuk bármilyen észrevétel érkezett, azt jelezzék nekünk. Másrészt az ügyfélszolgálatunkat megerősítettük, és elkülönítettünk egy kifejezetten vörösizzappal foglalkozó kört, ahova, mint jogsegélyszolgálathoz lehetett fordulni, természetesen bármilyen kérdéssel, bejelentéssel is meg lehetett keresni. Harmadrészt ezekről sajtóközleményt is adtunk ki, megerősítve azt, hogy bárki, akinek hasonló problémája van, az forduljon a felügyelethez, legyen szó kérdésről vagy bejelentésről.

Tapasztalataink szerint ilyen esemény eddig bizonyíthatóan nem történt. A felügyelethez konkrét bejelentés, vagy akár csak kérdés, tájékozódás ebben az ügyben nem érkezett. Civil partnereink közül egy civil szervezet jelezte, hogy kérdőíveket osztott ki a helyszínen, amit rengetegen átvettek, mondhatni, szinte mindenki, minden jelenlévő a lakossági fórumon, legyen szó közösségi házról vagy templomról. Ezeket a kérdőíveket, amennyiben ezeknek releváns tartalma van, ők össze fogják szedni, és hozzánk is el fogják juttatni.

Amennyiben ezeket megkapjuk, lehet, hogy még tovább látunk. Azt azonban mindenképpen beszédesnek érzem, hogy a PSZÁF-hoz ez idő alatt nem érkezett bejelentés. Egyéb hasonló tragédiák és olyan katasztrófák után – hasonló tragédia nyilván nincsen, de – amelyek sok embert érintettek, azután egy-két nappal bejelentések özönlöttek el a felügyeletet. Azt lehet talán első olvasatra mondani, hogy ez az esemény nem biztos, hogy ténylegesen úgy volt, mint ahogy azt a sajtóhírekből láthattuk. Ettől függetlenül a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete fontosnak tartotta, mivel jogi háttérrel nemhogy találtunk, hanem jogi háttér van, hogy az intézményeket, kifejezetten a pénzügyi intézményeket felszólítsuk, illetőleg egy vezetői körlevélben tájékoztassuk arról, hogy mit tart a PSZÁF megfelelő magatartásnak ebben az esetben.

A PSZÁF körlevelében – amelyet szintén kiosztottunk – olvasható, hogy a pénzügyi szervezetek ügyfelekkel szembeni tisztességes magatartásáról szóló magatartási kódex

rendelkezésének megfelelő pontjai alkalmazandók ebben az esetben is, hiszen bajba jutott adósokról an szó; úgy gondolom, hogy ez nem kérdés. Ennek megfelelően a 4. rész a) és b) pontja, melyben vállalják a hitelezők, hogy olyan termékeket, módszereket, intézkedési csomagokat dolgoznak ki, amelynek eredményeként akár az átütemezés, akár a törlesztési időszak meghosszabbítása, akár átmeneti fizetési könnyítés kidolgozásra kell, hogy kerüljön. Illetőleg vállalják a hitelezők ebben a kódexben azt is, hogy az érintett ügyfélkörüket megfelelően – akár tájékoztató levél, információs füzet vagy személyes kapcsolatfelvétel útján is – tájékoztatják arról, hogy ilyenkor mi a teendő.

Ugyanezzel párhuzamosan fontosnak tartottuk azonban a lakossági figyelmet is felhívni arra, amelyet egy veszélyforrásnak észlelünk, hogy attól, mert egy nagy tragédia ért egy családot vagy személyt, és a háza jelenleg nincsen meg, és nem tartom kizártnak, hogy a hitelét nem tudja fizetni – mert esetleg ismerünk ilyen adatokat, ez valós tény, hogy a párna alatt tárolta a törlesztő részleteket –, ha nem tud fizetni, akkor is föl kell vennie a hitelezőjével a kapcsolatot, és megfelelő módon el kell indítania azt az átütemezést, vagy azt az áthidaló megoldást, amely mindkét fél számára megoldást jelenthet. Tehát önmagában a tragédia nem jogosíthat fel senkit arra, hogy a szerződésben vállalt kötelezettségeit ne teljesítse. Tárgyaljon, vegye fel a kapcsolatot, az ebben való segítségnyújtás is a jogsegélyszolgálatunk része.

A visszajelzések azt mutatják, illetőleg ezzel párhuzamosan a sajtóban is lehetett látni, amit az előbb is mondtam, hogy az első sajtóhírekben észlelt hitelezői, hitelintézeti magatartást nem látjuk egyelőre bizonyítottnak. Több hitelintézet is arról nyilatkozott, hogy természetesen – szerintük legalábbis természetesen – ilyen módszerre nem kerülhet sor, tehát azonnali hitelfelmondásra a katasztrófa okán nem gondoltak, és a gyakorlatban ezt nem fogják megvalósítani, és annak megfelelően, ahogy a körlevelünkben is ezt leírtuk, áthidaló megoldásokat dolgoznak ki. Ez az, ami teljesen egyértelműen a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének hatáskörébe tartozó, és azt gondolom, hogy előremutató és proaktív megoldás volt.

A másik kérdés, amelyet érintett az elnök úr is, ez a biztosítások kérdése. Európai gyakorlat az, hogy a hitelekkel akár párhuzamosan megkötött lakásbiztosítások természeti katasztrófákra védeltséget nyújtanak, ugyanakkor ember által okozott vagy ipari katasztrófákra nem. Úgy gondolom, úgy gondoljuk, hogy ebben a kérdéskörben nem feltétlenül az az előremutató, hogyha ebben a környezetben ezeket a szerződési feltételeket okoljuk, hiszen mint azt egyébként uniós területről, de akár itthon, kormányzati vagy más szinteken is hallhattuk, ezek nem magyar sajátosságok, Európa-szerte ismert és általános dolgokról van szó.

Amit látni kell azonban, hogy több olyan direktíva, jogszabály és példa is mutatja azt, hogy a kárt okozó üzemnek hasonló esetben megfelelő felelősség- vagy egyéb biztosítással kell, kellene vagy kellett volna rendelkeznie. Amit látunk, az az, hogy ezekkel nem vagy nem megfelelő mértékben rendelkezett, nem vagy nem megfelelő limittel rendelkezve következett be a katasztrófa kifejezetten a Mal Zrt. esetében. Tudomásunk van arról is, hogy egy úgynevezett D&O biztosítást, ami a vezető tisztségviselők felelősségbiztosítása, abban az esetben, amennyiben kárt okoznak, pár évvel ezelőtt kötött a Mal Zrt. felelős vezetője, ugyanakkor ezt egy év után nem hosszabbították meg. Tehát ez is például egy megoldás lehetne európai vagy akár más intézmények esetében, hazai gyakorlatból is kiindulva.

Mindezek ellenére a PSZÁF olyan megoldásban gondolkodik, úgy gondolom, amely irányba a biztosítók is elindultak, amely pedig azt az irányt mutatja, hogy a szerződés ellenkező tartalma ellenére tanúsítsanak megértő – ha úgy akarok fogalmazni, akkor – kedvezményező magatartást a biztosítottak felé. Úgy gondolom, hogy ez egy folyamatban lévő kérdés. Ahogy azt hallhattuk, részben még a kárfelmérés is folyamatban van, tehát ez a történet el fog húzódni.

A biztosításokkal kapcsolatban azonban meg kell említenem még egy PSZÁF-hatáskört. Amennyiben biztosításról van szó, akkor a biztosítottaknak természetesen vannak jogai a határidőkkel összefüggésben, kárfelméréssel összefüggésben. Természetesen a felügyelet ezeket a kérdéseket nyomon követi, és amennyiben itt határidőcsúszásokat, vagy bármilyen más jogszabálysértést észlelünk, akkor természetesen az ezzel kapcsolatos eljárásokat a felügyelet elindítja és le is fogja folytatni. Ugyanez vonatkozik az esetlegesen hitellel kapcsolatos kérdésekre is, ahol szintén a könnyített áthidaló módszerek kidolgozását említeném, mint kötelezettséget az intézmények felé, illetve a különböző határidők tartását panasz esetén. Itt 30 napos határideje van egy írásbeli panasz megválaszolására az intézménynek, ez mindkét esetben igaz.

Ennyit szerettünk volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tényszerű összefoglalót. Még nem értünk a megszólalók körének végére, viszont tisztelettel azt szeretném kérni az időlimit miatt, mert sokan vannak itt, akik jelezték, hogy hozzá kívánnak szólni, hogy maximum 5 perces időkeretben szeretnénk a hozzászólásokat meghallgatni.

Soron következik a Mabisz képviselőjében jelenlévő kollega. Szeretném, hogyha ön is bemutatkozna, és néhány dologban, néhány információban a lakás- és felelősségbiztosítással kapcsolatos problémákról tájékoztatást adna. Ebben a blokkban megkérdeznénk az Indra képviselőjében jelenlévő kollegát is, és a végén mennénk a Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetségének irányába, és így körbejárnánk a témát, illetve még néhány ehhez kapcsolódó kollega megszólalására adunk lehetőséget.

Tessék parancsolni!

Kerékgyártó Csaba főtitkárság-vezető (Magyar Biztosítók Szövetsége) tájékoztatója

KERÉKGYÁRTÓ CSABA főtitkárság-vezető (Magyar Biztosítók Szövetsége): Engedjék meg, hogy bemutakozzam, Kerékgyártó Csaba vagyok, a Magyar Biztosítók Szövetségének főtitkárság-vezetője. A biztosítási szakma ebben az évben nem először szolgáltattat meg különbözőfajta katasztrófákra kapcsán. A nyári természeti katasztrófákat követte ez az ipari katasztrófaesemény, talán ennek is köszönhető a hagyományosan, évek óta meglévő, a katasztrófavédelemmel ápolott jó kapcsolatunk további erősödése. A Magyar Biztosítók Szövetsége elég korán, gyakorlatilag a katasztrófát követő napon bekapcsolódott a katasztrófavédelem főigazgató-helyettesének segítségével a témába.

Igazából a biztosítás szempontjából – figyelemmel elnök úr kérésére is, rövidre fogva hozzászólásunkat – alapvetően két aspektus számít. Az egyik a személyi biztosítások területe, amelyen természetesen helytáll az adott területen a vörösiszap által okozott károkért, tehát a személyi biztosítások tekintetében ezek a káresemények biztosítási eseménynek minősülnek.

A másik a vagyonbiztosítások területe, ahol, mint említettem, különböző katasztrófákról van szó. A biztosítók feladata az, hogy meghatározott kockázatokra, meghatározott veszélynemekre veszélyközösséget alkossanak, tehát a biztosítóknak figyelemmel kell lenni arra, hogy mely kockázatra gyűjti az ügyfelek díját. Hagyományosan, tradicionálisan Európában ezek az ipari katasztrófák a lakásbiztosításoknak nem részei, tehát ezekre a kockázatokra a biztosítók nem gyűjtenek díjat a veszélyközösség tagjaitól, illetve a veszélyközösség tagjai számára. Így tehát ennek a felelősségnek a tudatában kell eljárniuk egy káresemény kapcsán is, hogy a természeti katasztrófákra gyűjtött díj tartaléka nem fizethető ki más katasztrófákra, hiszen még fennáll sajnos az esélye annak – az idei év ismeretében különösen –, hogy természeti katasztrófák következhetnek még be.

Ennek ellenére a biztosítók próbálták társadalmi felelősségük tudatában a tőlük telhető maximális segítséget megadni. Egyrészt a károk felmérésére a biztosított ingatlanok esetében

a kárszakértők kimentek minden társaságtól, tehát erről tájékoztatást adhatok, illetőleg a biztosítók saját döntésük alapján – legalábbis a biztosítók egy jelentős része – gyorssegélyt folyósított, illetve egyfajta olyan segélyt folyósított a biztosítottak részére, ami nagyságrendileg 150 ezer forint körül mozgott. Ez azt a célt szolgálta, hogy a legegyszerűbb lakhatásukat, a legegyszerűbb szükségleteiket fedezni tudják a hirtelen fedél nélkül maradt károsultak.

Igazából amiatt is van különös jelentősége, vagy tartjuk a fogyasztók, illetve a biztosítottak számára nagyobb jelentőségűnek ezt a kárfelmérési tevékenységet, mert a biztosítók a kárfelmérés során elkészült anyagokat a károsultak rendelkezésére fogják bocsátani, ezzel is segítve őket abban, hogy a kárért felelős személlyel szemben, a Mal Zrt.-vel szemben az igényüket megfelelően tudják majd érvényesíteni, tehát erre már anyagi és egyéb erőforrásokat nem kell fordítani a károsultaknak.

Alapvetően és röviden összefoglalva ezeket szerettem volna a biztosítók vonatkozásában elmondani. Ha bármi kérdés merül fel, akkor természetesen szívesen adok még tájékoztatást.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatást és a megértését is, biztosan el fog hangozni néhány önöket is érintő kérdés.

Most az Indra képviseletében szeretném kérni a jelenlévő kedves képviselőt, hogy ezt a konzultációt folytassa, és így megyünk sorba, majd utána jön a bizottsági tagok kérdése, véleménye.

Vödrös Dánielné alelnök (Indra Biztosítottak és Pénzügyi Ügyfelek Érdekvédő Egyesülete) tájékoztatója

VÖDRÖS DÁNIELNÉ alelnök (Indra Biztosítottak és Pénzügyi Ügyfelek Érdekvédő Egyesülete): Vödrös Dánielné vagyok, az Indra Biztosítottak és Pénzügyi Ügyfelek Érdekvédő Egyesületétől. Dr. Pintér György betegség miatt nem tudott részt venni.

Mint a nevünkben is benne van, hogy érdekvédő, tehát mi már a panaszokkal foglalkozunk. Örömmel jelenthetem, hogy eddig még panasz nem érkezett, persze az idő rövidsége miatt, de tudomásunk van róla, és hallottuk itt az előttem hozzászólóktól, hogy a biztosítók a kárfelmérést már végzik, és hallhattuk azt is, hogy van, ahol már valamelyik biztosító önszántából valamilyen kártérítést, vagy valamilyen kis előleget is biztosított az ügyfeleknek.

A napokban sokszor elhangzik, hogy ez nem természeti katasztrófa, hanem emberi mulasztás miatt következett be. Ennek ellenére láttuk, pedig nincs megállapítva, hogy a biztosítónak felelőssége lenne a kárfizetésre, mégis megtette. Ezt az utóbbi időben nem nagyon észleltük, és csak dicséretet érdemel a biztosító, hogy ilyen gyorsan és pozitív lépéseket tett ez ügyben. Köszönetet mondunk ezért, és várjuk majd, hogyha mégis esetleg vannak panaszosok, azoknak megpróbálunk segíteni, de reméljük, hogy egyre kevesebb lesz.

A pénzügyi intézetekkel kapcsolatosan, a jelzáloghitellel kapcsolatban az lenne a javaslatunk kifelé, a károsultak felé, hogy ahogy megtörtént a kártérítés, ingatlant kaptak, akkor ezt jelezzék rögzítve egy nyilatkozattal a bank felé, vagy az önkormányzat felé adják meg a nyilatkozatukat, hogy az új ingatlanra a jelzálogot terheljék rá. Természetesen az a kérésünk és javaslatunk is, hogy az ügyfeleknek fel kell hívni a figyelmét, hogy ahogy tudják, rögtön kezdjék meg a törlesztéseket, mert tudjuk, hogy a bankok sem jótékonyasági intézmények, és annak ellenére, hogy nem veszteségesek, de azért az ügyfélnek lesz kellemetlen, ha több hónapos elmaradása van, és akkor kell szembenézni a nagy adósságtörlesztéssel.

Köszönöm, csak ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Köszönjük a kiegészítést és a rugalmasságot is köszönöm. Ennek az egész problémakörnek most egy másik metszetét, másik elemét néznénk meg, a Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetségének elnökét, Püski András urat köszöntöm, aki régi ismerősünk. Kérem, hogy foglalja el helyét az előadói oldalon, és arról a javaslatról néhány szót szóljon, amely egy szakértői bizottság létrehozását is magában foglalja, és amelyik szintén ezen káresetek feldolgozásához nyújt segítséget.

Elnök úr, öné a szó.

Püski András elnök (Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetsége) tájékoztatója

PÜSKI ANDRÁS elnök (Magyar Biztosítási Alkuszok Szövetsége): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Igyekszem nagyon röviden összefoglalni mondanivalómat.

Ebben az évben Magyarországot katasztrófák sújtották. Természeti katasztrófákkal kezdtük sajnos az évet, árvíz és különböző jégkárokkal, majd most következett ez a sajnálatos ipari katasztrófa. Úgy véljük, hogy ezeknek a katasztrófáknak a kezelésére ma Magyarországon a kormányzat, az ország nincs fölkészülve, jelenleg a katasztrófák kezelésének kizárólag egy utólagos, a kár bekövetkezése utáni kezelése történik. Amikor megtörténtek a katasztrófák, a káresemények, akkor próbálunk valamilyen módon, időnként kapkodva, időnként előkészítetlenül segítséget nyújtani a katasztrófa károsultjainak. Ez ma már nem megfelelő.

Mi azt mondjuk, hogy a jelenlegi utólagos kompenzáción alapuló rendszer helyett egy kockázatsökkentésen, kármegelőzésen alapuló, átfogó kockázatkezelési rendszer szükséges, amely magában foglalja a kármegelőzést, a törvényi jogi szabályozást, amely magában foglalja a kormányzat és a biztosítási szektor együttműködését, ezeknek a finanszírozását. Ma sajnos még információkkal sem rendelkezünk a tekintetben, hogy a különböző kormányzati szervek és minisztériumok hol, mennyit költenek a katasztrófákárok kezelésére. Ma olyan szabályozás van, és ez a jogi szabályozásra hívja föl a figyelmet, amikor nem büntetjük meg azokat, akik betemetik a vízelvezető árkokat, nem büntetjük azokat, akik nem tartják karban a védműveket, és emiatt sokmilliárdos károk keletkeznek.

Ez az átfogó biztosítási rendszer, kockázatkezelési rendszer azonban természetesen nem oldható meg kormányzati koordináció nélkül, ezért mi azt javasoltuk, hogy a jövőbeli katasztrófákárok kezelhetővé tétele érdekében a kormányzat hozzon létre egy szakértői bizottságot. Állítson föl egy szakértői bizottságot, amelynek az előkészítésében benne lennének megfelelő szakértők, tanácsadók, a PSZÁF és a biztosítók, amely szakértői bizottság ezt a rendszert össze tudná állítani, meg tudná vizsgálni és ki tudná alakítani. A természeti katasztrófákon túl ez az ipari katasztrófák esetében is fokozottan érvényes.

Ma, jelenleg a veszélyes üzemek által okozható károk nincsenek fölmérve. A veszélyes üzemek megvannak, de az általuk okozható károk és a biztosítottság szempontjából elő van ugyan írva, hogy kötelező egyfajta környezetszennyezési vagy más felelősségbiztosítást kötni, azonban annak a káreseményenkénti, illetve éves limitje nincs meghatározva. Így történhetett az meg, hogy jelen esetben – állítólag, újságinformációk szerint – mindössze tízmillió fedezet volt a biztosítási szerződésben. Ezeket ennek a munkabizottságnak föl kellene mérnie, és megfelelő limiteket kellene fölállítania.

Meg kell vizsgálni azontúl, hogy vajon az önkormányzatok föl vannak-e erre készülve, hogy vajon ezen veszélyes helyeken az állami vagyon megóvása érdekében megtettünk-e mindent biztosítási szempontból, megfelelő szerződéses rendszerben vannak-e kezelve az állami és önkormányzati vagyonok.

Egyébként más területen is vannak hasonló anomáliák. Amikor ezen dolgoztunk, kiderült például, hogy a kórházak, egészségügyi szolgáltatók szakmai felelősségbiztosítása esetében is elő van írva a biztosítás megléte, azonban limitek nincsenek. Tehát itt is várhatók,

más területen is várhatók esetleg problémák. Ezért ismétlem meg a javaslatunkat, hogy állítson föl a kormányzat egy olyan szakértői munkacsoportot, munkabizottságot, amely ezeket összhangban vizsgálná, javaslatokat tenne ennek komplex kezelésére. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a körültekintető, rugalmas információátadást. Ehhez a témához előzetesen jelentkezett még a Biztosítási Alkusz Kft. és a Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetségének a képviselője. Nem tudom, hogy közülük van-e, aki jelen van. *(Ketten jelentkeznek.)* Szívesen megadom a szót, ugyancsak egy ilyen rövid, flott hozzászólásban valamelyiküknek, vagy akár mindketten szólhatnak, hogyha úgy kívánják. Ha kettejük nevében mond néhány gondolatot, megköszönjük, és utána lezárjuk a hozzászólási kört, és belecsapunk a képviselői kérdésekbe, véleményekbe. *(Rácz István: Elnézést, de nem egy helyről jöttünk, külön szólnánk.)* Rendben, megértettem. Rövid megjegyzésre mindkettőjüknek van lehetősége, hogy hozzászóljanak a vitához. Tessék parancsolni! Egy bemutatkozást szeretnék kérni majd.

Papp Lajos elnök (Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetsége) kiegészítése

PAPP LAJOS elnök (Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetsége): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Papp Lajos vagyok, a Független Biztosítási Alkuszok Magyarországi Szövetségének elnöke. Az előttem szóló elmondta a lényegét, én annyiban szeretném kiegészíteni, hogy a legfontosabb dolog a kockázati kör meghatározása és a lehetséges kockázatok felmérése. A szakmának ebben kell együttműködnie a kormányzattal, és ebben ajánljuk föl a szakmai segítségünket, és azt gondolom, ahogy Püski úr elmondta, nagyon-nagyon komoly munka áll előttünk. Ebben kérem az önök segítségét is, mert ugyan a fogyasztók védelmén ez túlterjeszkedik, de azt gondolom, hogy elsősorban itt lehet elkezdeni azt az érdekérvényesítő munkát, aminek a végén egy komoly jogszabályi környezetet is tudunk teremteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést. Természetesen a másik kollegának is adok szólási lehetőséget. Csak előljáróban mondom, nem megelőlegezve a bizottság állásfoglalását, ajánlását, annak elfogadását, de ebben a témakörben úgy vélem, nyitott a bizottság, tehát biztos, hogy valamilyen kedvező álláspontot fogunk tudni kialakítani.

Öné a szó, és akkor lezártuk ezt a kört.

Rácz István ügyvezető (Biztosítás.hu Biztosítási Alkusz Kft.) kiegészítése

RÁCZ ISTVÁN ügyvezető (Biztosítás.hu Biztosítási Alkusz Kft.): Köszönöm szépen. Én Rácz István vagyok, a Biztosítás.hu Kft. ügyvezetője, és köszönöm szépen az elnök úrnak, hogy megelőlegezte már a bizottság részéről azt a hozzáállást, ami valószínűleg szükséges lesz a jövőben katasztrófakockázatok kezelésére. Én azt gondolom, hogy itt már tulajdonképpen be is fejezhetném a hozzászólásomat, azonban engedjék meg, hogy néhány dologra fölhívjam a figyelmet.

Én azt gondolom, valóban példamutató a hozzáállása mindazoknak – kivéve természetesen mondjuk a Mal Zrt. korai nyilatkozatait –, akik részt vettek ebben a munkában, akár a katasztrófavédelem, a biztosítók, a PSZÁF vagy a biztosítottak jogvédő szervezetei. Úgy látom, hogy mindenki igyekszik mindent megtenni, ami egy ilyen helyzetben természetes is, azt gondolom azonban, és örülök Püski András hozzászólásának, hiba lenne, hogyha azt gondolnánk, hogy minden rendben van, hiszen itt elhangzott az is, hogy a tűzoltók úgy vonultak ki, hogy azt sem tudták, mivel állnak szemben. Ezért nagyon fontos az, hogy valóban országos szinten lássuk azt, hogy a jövőben Magyarország milyen kockázatokkal néz majd szembe, ezeknek milyen hatásai lehetnek, ez ellen ki, milyen védelemmel rendelkezik

mind biztosítottsági, az ország szempontjából nézve finanszírozási, illetve jogi szempontokat is figyelembe véve.

Az OECD vonatkozó tanulmánya megállapítja, és felhívja a figyelmet arra, hogy a katasztrófakockázatokra vonatkozó nyilvános információk hiánya a legnagyobb probléma, amely ezeket az érintett országokat sújtja, és ez Magyarországra is különösen igaz. Nagyon sokan, akik ebben a témában érintettek, vagy foglalkoznak ezekkel a dolgokkal, azok részinformációkkal rendelkeznek. A kormányzati szervek, a hivatalok, a minisztériumok, a biztosítók, a különböző tudományos műhelyek és szakértők mindegyike rendelkezik bizonyos információval, de senkinél nincs meg az az összes információ, ami alapján a jövőre nézve javaslatokat tudna tenni. Én azt gondolom, felelőtlenség lenne bárki részéről is, a résztvevőket vagy érintetteket figyelembe véve azt mondani, hogy ő ilyen vagy olyan megoldást tudna rögtön mondani, ami majd a jövőben nekünk megfelelő lesz.

Tehát előttünk áll egy olyan munka, hogy ezeket az információkat össze kell gyűjtenünk, közösen ki kell értékelni, be kell vonnunk a nemzetközi szakértőket, és meg kell vizsgálnunk azt is, hogy mely országok ezt hogyan kezelték. Nekünk ennek még neki kell állni, viszont én azt gondolom, hogy ez egy 2000-ben megíródott javaslat volt. Azt szeretném megkérdezni, hogy mikor lesz az az időpont, amikor most már valóban nekiállunk ennek a munkának, hiszen a természeti katasztrófák a világban olyan mértékben következnek be egyre nagyobb gyakorisággal és egyre nagyobb mértékben, amelyre például Magyarországnak saját erejéből védekezni, illetve a jelenlegi rendszerben már nem képes. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én köszönöm szépen. Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Bizottság! Az előzetesen tervezetteknek megfelelően meghallgattunk sokfajta nézőpontból sokfajta érintettet. Most a bizottság tagjainak van lehetősége arra, hogy kérdésekkel, véleményekkel a bizottság álláspontját, a bizottsági vitát formálják. Természetesen, vendégeink kedvéért mondom, hogy most egy olyan kört fogunk tenni, ahol felváltva kormánypárti és ellenzéki képviselők fognak kérdezni, véleményt mondani. Az lenne a szerencsés, ha meg is mondanák képviselőtársaim, hogy kitől vagy kiktől várnak esetleg választ a feltett kérdésekre, és a végén, amikor ezt a kört megtettük, akkor lehetőséget adok arra, hogy önök (*A vendégek felé:*) erre reagáljanak, válaszoljanak.

Az egész napirend eredményeként mi egy ajánlást szeretnénk elfogadni. Közben, egyeztetve a frakciókkal majd kérek abban is jelzést, hogy az ajánlás ilyen módon elfogadható-e, merthogy az egy lezárása lenne a mai vitának, hogy nemcsak a problémákról beszéltünk, hanem ahhoz kapcsolódóan néhány ponton azt mondtuk, hogy van előrelépési lehetőség. Mindezek figyelembevételével megadom a szót képviselőtársaimnak. A kormánypárti Horváth képviselő úr az első, utána Ertsey Katalinnak adom meg a szót, és felváltva fogunk ebben a kérdéskörben haladni.

(*Zsigó Róbert: Kérdés, vélemény együtt?*) Kérdés, vélemény együtt. Ha nagyon szükséges, teszünk még egy második kört, meglátjuk, hogy milyen mennyiségű információra van igény.

Képviselői kérdések, észrevételek, megjegyzések

DR. HORVÁTH ZSOLT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Bizottsági Tagok! Kedves Vendégeink! Végighallgatva mindezt, ami ma itt elhangzott, nyilvánvaló, hogy az egész sajnálatos eseménynek egy speciális szeletét ragadta ki az elnök úr, és azzal foglalkoztunk, de ennél lényegesen több mindennel kellene foglalkozni.

Kezdem a végkonklúzióval, számomra az egy teljesen nyilvánvaló dolog, hogy azok a kérdések, amelyeket vendégeink felvetettek, azok jogos kérdések, ugyanakkor a megoldás a kormányzat kezében van, és a kormányzaton belül is van egy speciális rész, amit katasztrófavédelemnek hívnak. A katasztrófavédelem nem előzmények nélkül való

Magyarországon, az egy komoly tudomány, amit tanítanak, oktatnak, úgyhogy bízzuk azokra a szakemberekre, hogy ők végezzék el ezt a munkát és ők koordinálják.

Azt gondolom, hogy mindnyájunknak van véleménye, különösen egy ilyen nagy katasztrófa esetén, mint ami történt, és látjuk mindazt, ami az emberekkel történik, ez érzelmileg az embereket megviseli. Én magam kivonuló mentőszolgálatként jártam és dolgoztam jó néhány katasztrófavédelemin, mint első kiérkező orvos. Higgyék el nekem, ha még nem jártak ilyen körülmények között katasztrófavédelemin, elképzelésük sincs róla, hogy az milyen.

Ennek függvényében azt kell, hogy mondjam, nagyon sok vélemény, javaslat, ami elhangzott, az abban a környezetben, abban a szituációban egyszerűen értelmezhetetlen, ezt higgyék el nekem. Egy család, akinek a házáat elvitte az ár, akinek személyes vesztesége van, nem fog azzal foglalkozni, hogy 30 napos határidő van a törlesztésre, és eszébe nem fog jutni, hogy a PSZÁF-hoz forduljon panaszra, mert nincs abban az állapotban, nincs abban a helyzetben. Ezt meg lehet fogalmazni, csak az a helyzet, hogy itt igazából a katasztrófavédelem, a polgári védelem, illetőleg azok a civilek, akik erre tették föl a saját küldetésüket, ők azok, akik első körben el tudnak járni.

Ezekhez az emberekhez oda kell menni, meg kell őket szólítani, és föl kell nekik kínálni a megoldás lehetőségét, mert nem fogják tudni maguktól, és ha még el is mondják nekik, akkor sem biztos, hogy képesek lesznek arra. Tessenek elképzelni, hogy egy sportcsarnokban laknak, semmijük nincs, csak az az egy csomag, amit elvihettek, egy szatyor. Hogy fog innen ügyet intézni? Hogy fog innen abba a helyzetbe kerülni? Tehát, ha valamit végiggondolunk, akkor elnézést kérek, erről az oldalról kellene megközelítenünk.

Ha megengedik, most nagyon röviden végigmennék: Dobson Tibor úr, önhöz rengeteg kérdésem lenne, de ennek a bizottságnak ez nem tárgya, a személyes kíváncsiság vezérelne nagyon sok esetben. Ugyanakkor azt kell mondanom, hogy a rendszerünk, Magyarország rendszere, amelynek az lenne a feladata, hogy azok az üzemek, amelyek gazdasági szempontból nagyon fontosak Magyarországnak, és ilyen például az alumíniumgyártás, a bauxitbányászat, a timföld-előállítás is, ami hagyományosan és kifejezetten fontos iparága az országnak, ennek vannak veszélyes következményei, és Magyarország abban mondott csődöt, hogy ezeknek a veszélyeknek a megelőzésére nem volt képes. Ez a csőd.

Az a csőd, hogy ma, amikor olyan kütyükkal vagyunk felszerelve, hogy 30 kilométerről bekapcsolhatjuk otthon a kazánt, és ha valami történik, akkor azt is kiírja, hogy mivel, milyen baj történt, ma nincs egy olyan védelmi rendszer egy ilyen veszélyes, tudottan veszélyes anyag nagy mennyiségű tárolásánál, ami egyáltalán riasztana a tűzoltóságnál, katasztrófavédelemnél, hogy itt valami nagy változás van. Ez eleve automatikusan megtörténhetne, és filléres költségekbe kerülne ahhoz képest, mint amennyibe egyébként az okozott kár tud kerülni. Ez a rendszer nem épült ki. Lehet egymásra mutogatni, de az az igazság, hogy – a rendszerváltozástól szoktunk mindig számolni – a rendszerváltozástól eltelt húsz évben ez nem épült ki Magyarországon, és ez kudarc. És ha tovább kellene lépni, akkor szerintem itt kellene előrelépni.

További apróságokat szeretnék még mondani: köszönöm szépen a PSZÁF-nak azt az ajánlást, amit mi megkaptunk. Nagyon sok részével abszolút egyetértek, de amiben azt gondolom, hogy tovább kellene lépnie, az egyik az, hogy érdemes lenne valóban kideríteni, és nem várni, hogy hátha a panaszos majd elmondja, hanem utána kellene menni és kideríteni. Egyet ugyanis megtanultam itt a tizenvalahány év alatt, nagyon ritka az, hogy az újságírók csak maguk kitalálnak valamit, ami nem úgy van; ezt nagyon ritkán csinálják, az nem az ő műfajuk. Egy ilyen kiélezett helyzetben nem hiszem, hogy ezt maguktól tették volna, ők találták volna ki; ezt nem hiszem. Ami tényszerűen lekövethető, annak utána kellene menni, és ha valahol egyébként érdemes lenne megnevezni pénzügyeteket, miután ez bebizonyosodik, akkor ez az, amit igenis nyilvánosságra kell hozni.

Azt látom egyébként, lehet, hogy rossz az én elképzelésem, de azt látom, hogy Magyarországon nagy erőfölényben vannak a pénzintézetek a lakossággal szemben, a lakossági ügyfelekkel szemben, és elképesztő szinten használják ezt ki. Hasonlítsák össze a világban azokat az árakat, amiért a pénzügyi szolgáltatásokat nyújtják egyébként a lakossági ügyfeleknek ugyanezek a bankok. Köszönő viszonyban nincsenek egymással. Magyarországon oroszánfeltételek vannak, és ha bemennek egy pénzintézetbe, akkor ezt látni lehet.

Ha valaki bemegy az Egyesült Államokban egy ilyen pénzintézetbe, akkor van egy szék a pult előtt, ahová leülhet, és bemegy Magyarországon, itt van egy emelt pult, miközben ülve tárgyalnak magával. Ez mindent leír egy pénzintézetről, és ezen nem változtatott sem a PSZÁF, sem a jogszabályok. Miért nem? Azért teszik ezt, mert megtehetik, mert hagyjuk nekik, mert Magyarország hagyta nekik. Azt gondolom, hogy ez egy sarkalatos kérdés, hogy kiderítsük, hogy volt-e ilyen pénzintézet, valóban történt-e egy ilyen helyzetben egy ilyen lehet, hogy egyébként jogszabályszerű, de rendkívül embertelen megoldás. Ezt szerintem ki kéne derítenünk.

Az is nyilvánvaló, hogy külön szabályozás kell ezekben az intézetekben is, illetve a pénzügyi és a biztosítási rendszerben is az ilyen típusú katasztrófahelyzetekre. Erre jelen pillanatban nincs szabályozás. A katasztrófavédelemtől ne várják, hogy ilyen szabályozást fog hozni, ez nem az ő feladata. Az ő feladata az emberélet-, az értékmentés, és utána a lehetséges rehabilitáció és az újrakezdés feltételeinek a megteremtése; ők ezzel foglalkoznak. *(Dobson Tibor felé:)* Tessék kijavítani, ha nem így van. Nem tőlük kell várni ezeket a megoldásokat. Viszont a jelenlegi jogszabályi környezet nem tudja lekezelni ezt, és nyilvánvaló, hogy jogszabályi változtatásokra van szükség például a bankok irányában.

Én, őszintén, nem sokra tartom a magatartáskódexet. Tőkével szemben, ami nem jogszabályi és kötelező előírás, az nem sokat ér. A részvényeseknek nem az az elvárása, hogy kódexeket írogassanak, hanem az, hogy minél több pénzt tegyenek az asztalára. Ezek farkastörvények, és nem lehet elvárni a farkastól, hogy ne egye meg a bárányt. Nem kell beengedni a karámba. Egyszerű, amiket mondok, mégis állandóan nagy szervezetek épülnek föl, amik úgy tűnik, hogy időnként nem a nyáját akarják védeni, hanem a farkassal játszanak össze, ez meg elfogadhatatlan. Erre számtalan példát láttam már, és itt is ilyen érzésem van.

A biztosítók: azt mondhatnám, az egyik kutya, a másik eb. Valamennyien ismerik egyébként, viccek tartalma is szokott lenni, amikor azt szokták mondani, hogy tudod, ez az apró betű. Írtak már alá szerződést, tudják, és azt hiszem, alig van olyan ember, akit, ha kár ért, ne akkor szembesült volna azzal, hogy a biztosítási feltételek egyáltalán nem azok, mint amiket ő gondolt, meg mint ami a kivonaton szerepel. És ez mindennapos Magyarországon, mindenféle következmény nélkül mindennapos Magyarországon, a legegyszerűbb utasbiztosítástól kezdve egészen az emberek életét meghatározó otthon-, lakás- és egyéb biztosításokon keresztül, hasonlóan az életbiztosításokhoz. Ez egy bevett, általános gyakorlat, és szinte mindegy, hogy melyik biztosítóhoz megy az ember.

Közben ülünk, bizottságokat alakítunk, munkacsoportokat hozunk létre, csak éppen semmi nem történik, a biztosítók ugyanolyan oroszán szerződéseket kötnek, mint a bankok. És megint nem életszerű azt mondani, hogy az ügyfél elolvashatta volna. Először is az esetek többségében a kezébe se kerül az, amit elolvashatott volna, mert az „Általános szerződési feltételek” című füzetecskében van, ami valahol el van rakva. A másik, ha én egy biztosítást akarok kötni, akkor nem feltétlenül kell nekem 300 oldalt végigolvasni, ugye? *(Mágori Józsefné: Meg sem értik sokan.)* Az egy külön kérdés, hogy egyáltalán vagyok-e olyan szinten képzett, hogy képes legyek felfogni. Ilyen alapvető problémákról beszélünk, és ezek kerülnek felszínre.

Az egyébként, hogy az ember által okozott katasztrófát a természeti katasztrófára tett alapból nem lehet kifizetni, ezzel teljesen egyetértek, ez világos dolog. Az ember által okozott

katasztrófára egyébként lehet biztosítást készíteni, meg lehet csinálni, feltételeket lehet hozzá szabni, csak ez a magyar biztosítók kínálatában nem szerepel.

Az egész ügyben egyébként általánosságban, konkrétumként, amit én látok, úgy tűnik, hogy most elsősorban azzal foglalkoztunk, hogy a jelzáloghitellel terhelt ingatlanok esetében, amikor maga az ingatlan értékét vesztette vagy megsemmisült, akkor mi történjen a hitellel és hogyan lehet ezt az átmeneti szabályozást megtenni. Erre a jelenlegi hatályos szabályozás általában az, hogy ha megsemmisül az ingatlan, akkor fölmondják a szerződést és valamilyen módon megpróbálják a tartozást behajtani. Ugyanakkor ezzel én összekötném a kártérítési felelősséget is, ugyanis ebben a megoldásban teljesen egyértelmű, vagy ha nem egyértelmű, de azért behatárolható, hogy vélhetően ki volt az, aki kártérítési felelősséggel tartozik.

Ha elfogadjuk azt, hogy nem természeti katasztrófa, márpedig elfogadjuk, akkor, ha ember okozta katasztrófáról van szó, akkor ezek az emberek megtalálhatók, és egyszerű polgári törvénykönyvi elvek alapján kártérítési felelősséggel tartoznak. Az egy más kérdés, hogy büntetőjogi felelősségük van-e, vagy nincs. Tehát azt gondolom, a cél az, hogy ezen a területen a kártérítési felelős megnevezéséig és az azon történő kárbehajtásig az átmeneti időszakot dolgozzuk ki, dolgozzák ki azoknak, akik ma még sérültek, úgy is mondhatnám, hogy áldozatok. Tehát én sokkal inkább erről az oldalról közelíteném meg a dolgot.

A biztosítási szövetségek képviselőire nem tudok érdemben reagálni, hiszen én nem vagyok oly mértékben képzett biztosítási szakember, de köszönöm, hogy elmondták az észrevételeiket. Ugyanakkor hangsúlyozom, hogy érzem, hogy hiányolnak jogszabályokat, de egészen bizonyos, hogy nem az önök feladata lesz kidolgozni azt, hogy ez hogyan történjen meg. Azt gondolom, hogy a jelzés, a kormány elemzésekkel, javaslatokkal, értékelésekkel, véleményekkel való ellátása mindnyájunk feladata, de én most is azt gondolom, hogy ez kormányzati feladat, és ezt a kormánynak kell eldöntenie, hogy ő ezt hogyan és milyen formában kívánja majd rendezni és megoldani. Ehhez megvannak a szervei, megvan az apparátusa. Azt gondolom, ha a jelzést el tudjuk juttatni, azzal mélységesen egyetértünk, de hogy ezt a kormány hogyan oldja meg, én nem venném a bátorságot magamnak, hogy erre határozott útmutatót adjak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úrnak a megszólalást. Ertsey képviselő asszony jelezte még felszólalási szándékát, őt Zsigó Róbert alelnök úr fogja követni.

ERTSEY KATALIN (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Én is megfontoltságot javasolnék, egyetértve Horváth Zsolttal. Én azt mondom, hogy meg kell állni egy pillanatra, és mielőtt belerohanunk abba, hogy a biztosítók hogyan fognak majd biztosításokat kötni, előtte meg kellene vizsgálni, hogy a közvetlen vészhelyzet elhárult-e. Az LMP véleménye szerint egyáltalán nem hárult el, az egészségügyi határértéket a mennyiség esetében a por nem lépi át, de az LMP azért adott ki ilyen tiltakozást az ellen, hogy engedélyezzék a lakók visszatelepítését, mert környezetvédelmi szakértők egyértelmű jelzése alapján és helyszínen végzett mérései alapján nem lehet visszaengedni a lakókat.

Szeretnék idézni egy Simon Gergely nevű környezetkémikus leveléből, aki a Levegő Munkacsoportból az egyik szakértőnk, aki hozzátett ehhez a szakvéleményhez, ami alapján tiltakozunk. „Nem tudjuk a por összetételét, a maróságára, lúgosságára csak tippek vannak, nem tudjuk, hogy igazán mi van ebben az anyagban.” Azt látják, hogy az MTA-mérések, pontosabban az első MTA-kommentár egy '87-es, a raktárban, papíron heverő vörösiszap-analízisra épült, ami elég felelőtlen volt. Ezek a szakértők a helyszínen vettek mintákat. A házak át vannak itatva maró, magas arzéntartalmú iszappal. Korábban mindenki egyetértett abban, hogy le kell verni a vakolatot, ki kell cserélni a parkettát a visszaköltözés előtt, most erről szó sincs. Az Európai Unió elővigyázatossági elvei teljesen sutba vannak vetve.

Ahogy említettem, a mennyiség nem haladja meg, viszont a minősége, az, hogy mi van benne, a rákkeltő anyagok jelenlétére nincs meg a jelenlegi tudásunk. Gyakorlatilag ezért javasoljuk azt – ha jól feltételezem, a katasztrófavédelem engedélyezte azt, hogy visszatelepülhessenek az emberek a településre –, azt kérjük, hogy ezt ne tegyék meg még addig, amíg nem tudjuk a minőségét. A szálló por igen veszélyes, ön is említette, hogy elkezdték az iszap összegyűjtését, de a külterületeken még nem sikerült, és látjuk, naponta járnak oda kollegáink, tudjuk, hogy még a belterületeken is jelentős mennyiségű iszap van, tehát a száradás miatt a por folyamatosan jelen van.

Azt gondolom, hogy nagyon felelőtlen döntés a visszatelepítés, és azt gondolom, eddig mi nagyon visszafogottak voltunk ebben a témában, és támogattuk a kormány elképzeléseit. Itt valóban felmerül a politikai felelősség, hogy amikor kijelentjük, hogy itt nem lehet élni – és ezt többen megerősítik, egyébként Zacher Gábor toxikológus is ezen a véleményen van –, akkor ne telepítsék vissza az embereket. Zacher Gábort említve, ő vetette fel azt, hogy nemzetközi szakértők eljuttattak egy jelentéstervezet az OKF főigazgatójának, ennek a hozzáféréseiről szeretnénk érdeklődni, hogy mikor lehet megtudni, hogy mi van ebben a jelentésben, ami alapján dönthetnek.

Áttérve a hosszabb távú és szerintem is egy átmeneti időszakot igénylő, átmeneti intézkedéseket igénylő kérdésekre, én a PSZÁF gyors gondolkodását, intézkedését, véleményét ebben köszönöm, de valóban azt gondolom, hogy nem elvárható ebben a helyzetben, és általában a tudatos fogyasztói magatartás Magyarországon pénzügyekben nem túl gyakori, ebben a helyzetben végképp nem, tehát valamilyen megoldást javasolnék: hogyha bármi olyan civil szervezettel tudnak szövetkezni, aki tud segíteni ezeknek az ügyfeleknek, hogy a PSZÁF-hoz hogyan fordulhatnak, ezt javasolnám. Illetve én meghallgatnám még a Bankszövetséget is. Nem most, de egy pár hónapon belül azt kérném, hogy a bizottság üljön le, és nézze meg, hogy mit tettek az egyes bankok, milyen módon kezelték ezt a helyzetet.

Én azt gondolom, hogy a devizahitelesek ügyében elfogadott, vagy hamarosan elfogadásra kerülő törvény ezt is kell, hogy jól szabályozza, és szerintem fogja tudni kezelni, de a magatartási kódex valóban kevés ehhez. És még egyszer, nagyon fontos az, és abban egyetértek a biztosítókkal tehát, hogy a kármegelőzés és az egészen egy teljesen más szemléletű kezelése fontos. Ha most nem ismerjük fel ezt, akkor soha. Azt is látni kell, hogy a visszamenőleges felelősséget vizsgálni kell, például a privatizációs szerződések nyilvánosságra hozatalát követeltük már a katasztrófa másnapján, és még mindig nem látjuk őket. Csak ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony, a javaslatáról pedig majd a végén, az elnöki összefoglalóban még kialakítom a véleményemet. Zsigó Róbert alelnök úré a szó.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégek! Nagyon sok mindentről tudnék beszélni ezzel a katasztrófával kapcsolatban, de maradnék a napirendnél. Először erről az állásfoglalásról, amelyet elnök úr kiosztott: azt gondolom, hogy ez a napirendre vonatkozólag elfogadható számunkra, azzal a megjegyzéssel – és amit el fogok mondani, abból ki is fog derülni –, hogy mindenképpen fontos majd az, hogy néhány hónap múlva visszatérjünk arra, ami itt, most, a bizottsági ülésen elhangzott, visszatérjünk arra, ami ebben az állásfoglalásban bent van. Persze jól hangzott mindaz, ami elhangzott a biztosítóktól, az érdekképviselőktől, akár a biztosítók érdekeit, akár az ügyfelek érdekeit képviselik. Még szerencse, hogy szó szerinti jegyzőkönyvet vezetünk a bizottsági ülésen, azt gondolom, hogy érdemes lesz néhány hónap múlva, amikor majd látjuk, hogy a biztosítók és a bankok valóban hogyan bántak az ügyfelekkel, akkor végigolvasni ezt a bizottsági jegyzőkönyvet, és akkor majd meghívni önöket újra, és ha kérdésünk van, akkor majd föltenni ezeket. Én azt gondolom, hogy elnök úr akár ezt veheti javaslatnak is, ezt meg

is fogjuk tenni. Éppen ezért kicsit korainak tartottam a köszönetet és a hálát a biztosítók és a bankok felé, mert semmilyen tapasztalat nincs arról, hogy mi történt és mi fog történni.

Én tisztelettel köszönöm minden önkéntesnek, a katasztrófavédelemnek, a rendőröknek, a tűzoltóknak, a polgári védőknek és minden olyan településnek, amelyről segítők érkeztek a katasztrófa sújtotta településekre. Köszönet illeti az ő munkájukat valóban, de hogy a biztosítókét és a bankokét köszönet illeti-e, azt majd még meglátjuk az elkövetkezendő időszakban.

Van egy életszerű kérdésem, amelyre az élet fogja majd megadni a választ, merthogy olyan sok szép dolog hangzott itt el. Mi lesz azokkal az emberekkel? Mit fognak a bankok és a biztosítók tenni azokkal az emberekkel, akiknek nincs meg a szerződésük? Nincsenek meg a csekkjeik, a házuk sincs meg. Képes lesz-e a biztosító társaság, akár az érdekképviselő, akár a bankok valóban segíteni nekik, hogy meg tudják oldani ezt a helyzetet.

Az első dolguk valószínűleg, nyilván a bankoknak és a biztosítóknak az a fontos, hogy a törlesztő részleteiket fizessék, hogy meglegyen a biztosítási szerződésük, hogy akár tudjanak kezdeményezni szerződésmódosítást, az embereknek meg az a fontos, hogy mielőbb fedél kerüljön a fejük fölé, hogy képesek legyenek a munkájukból eltartani a családjukat, és utána nyilván fontos az is, ami itt elhangzott. Éppen ezért nagy jóindulattal vagyok azon javaslatok felé, amelyek különböző bizottságok felállítását kezdeményezik. Azt nagyjából értem is, hogy akkor majd mi lesz, a kérdésem az, hogy addig mi lesz. Nagyon sürgősen megoldást kell találni.

A kormány, úgy látom, teszi a dolgát, amit ő egyedül meg tud tenni, a biztosítóktól pedig azt kérem, hogy azon munka, amit a kormány megtesz azért, hogy a nehéz helyzetben lévőket megsegítse, ahhoz igazodjanak majd a biztosítók is, és próbáljanak segíteni. Itt valamelyiküktől elhangzott, hogy mi a legfontosabb dolog, és elmondta, hogy valóban az a legfontosabb dolog, hogy elkészüljön egy olyan javaslat, ami majd a jövőben ezeket a katasztrófákat megpróbálja megelőzni, lehetőséget, eszközt ad a kezünkbe, hogy védettebbek legyünk. Ezzel én egyetértek, de a jelenlegi helyzetben azt gondolom, az a legfontosabb, hogy a biztosítók és a bankok tisztességgel és jó szándékkal álljanak az ügyfelek rendelkezésére.

Ez valóban egy különleges helyzet, egy különleges eset, ezért kérem önöket, hogy aszerint, ahogyan itt elhangoztak, és amelyek egyébként a szó szerinti jegyzőkönyvben szerepelnek, aszerint járjanak el majd, és ha néhány hét, néhány hónap múlva visszatérünk ezekre az ügyekre, akkor jó szívvvel mondhassuk, hogy valóban, a biztosítók és a bankok mindent megtettek azért, hogy az ügyfelek segítségére legyenek. Még egyszer, egyébként minden önkéntesnek és hivatásosnak köszönöm azt a munkát, amit elvégzett.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem, hogy az ellenzéki képviselők közül kíván-e még szólni valaki. Én magam igen. *(Jelzésre.)* Akkor előreengedem Vitányi István képviselő urat, és aki még kíván szólni, egymást követően, és a végén én majd a zárszóban teszem meg a megjegyzéseimet.

DR. VITÁNYI ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm, elnök úr, én nagyon röviden csak néhány gondolatot szeretnék elmondani. Hallottuk itt a beszámolókat, hallottuk az érdekvédelmi szervezetek nyilatkozatait, és azt örömmel tapasztaljuk, hogy panaszok még nem érkeztek. Lehet ez az idő rövidsége miatt is, de gondolkozzuk pozitívan, és én úgy gondolom, hogy ez a kormány hathatós intézkedéseinek is a következménye, mert mindent megtett azért, hogy minél kisebb legyen a kár, minél jobban érezzék az ott élő emberek, hogy a kormány mellettük áll. És a kormány, ellentétben az előző időszakokkal, nem a portást, nem a meteorológust vette elő a katasztrófa bekövetkezése miatt, hanem azokat, akik ezért valóban felelősek.

Nem vagyok biztosítópárti, meg kell, mondjam őszintén, most azonban úgy látom, mintha a biztosítók egy picit elmozdultak volna a lakosság irányába. Nagyon remélem, és ha majd legközelebb a jegyzőkönyvbe belenézünk, nem lesz igazam, és remélem, ez a kifizetett előleg nem mézesmadzag, és nem arra szolgál majd, hogy a lakosság most bizonyos biztosítók irányában vállaljon kötelezettséget, hanem valóban, ahogy Zsolt is mondta, az apró betűs részről is tájékoztatják a lakosságot. Amikor megkötik a biztosítási szerződéseket, akkor ugyanis minden nagyon szép, minden nagyon jó, s amikor bekövetkezik a biztosítási esemény, akkor jönnek elő az apró betűs részek.

És még egy dolgot, bár lehet, hogy ez nem tartozik a bizottság hatáskörébe, de picit féloldalasnak érzem a dolgokat, ugyanis most itt a katasztrófavédelemtől kezdve a biztosítókön át mindenkit meghallgattunk, de lehet, hogy megérte volna, hogy a Mal Zrt. képviselője is esetleg elmondta volna itt az álláspontját, mert így féloldalas ez a dolog. Esetleg meg lehetett volna őket is hívni ezzel kapcsolatosan, mert például itt mondták, hogy egy évig élt a szerződés, de nem kötöttek újat, megkérdezhettük volna, hogy mi az ő álláspontjuk, mert én úgy gondolom, hogy a történet kerek volta miatt jó lett volna, ha ők is elmondják a véleményüket.

Én magam is köszönöm mindenkinek, aki tényleg részt vett a segítségnyújtásban, az egész ország figyelte az ottani eseményeket. Az LMP képviselőjének is igaza van abban, hogy meg kellene várni azokat a hatástanulmányokat és környezetvédelmi eredményeket, hogy felelősséggel mondhassuk azt, hogy a lakosság visszaköltözhözhet ismét az otthonába. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vitányi képviselő úr. Spaller Endre képviselő úr jelezte még felszólalási igényét, és szeretnék érdeklődni, hogy van-e még más. *(Jelzés a vendégek részéről.)* Tudom, reagálásra fogok szót adni, és a Bankszövetség képviselőjében jelenlévő kollegának is fogok szót adni. *(Közbeszólás: Mi a Banki Hitelkárosultak Egyesületétől vagyunk, és mi is szeretnénk szólni.)* Szerintem most a képviselői kört megtesszük, és utána a reagálások előtt, mielőtt Dobson Tibor úrnak megadnám a szót, előtte még néhány reagálásra van lehetőség, és úgy fogjuk zárni. Képviselő úr, most viszont öné a szó.

SPALLER ENDRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Mindenekelőtt emlékezzünk arra, hogy amikor megtörtént ez a katasztrófa, akkor minden úgy indult, ahogy az lenni szokott, aki ezért talán a leginkább felelősséggel tartozik, a Mal Zrt., rögtön elkezdte a felelősségét tagadni, egy kicsit elmaszatozni, hogy a későbbiekben ne hogy véletlenül őt felelősség érje. Aztán, amikor a kormány igen határozott lépésre szánta el magát, azt gondolom, hogy gyors és határozott lépésre, hirtelen mindenki együttműködővé vált. Amikor mi nemzeti együttműködésről beszélünk, akkor többek között mi ezt értjük alatta.

Tehát azt látjuk, hogy a Mal Zrt.-nek az általa okozott károkért felelősséget kell vállalnia, és ezzel a kormány nem fogja hagyni, hogy a Mal Zrt. kibújjon a felelősség alól. Ez talán a legfontosabb, ezt szögezzük le. A második, én kiemelném a segélyszervezeteket, és azokat az állampolgárokat, akik adományoztak különböző módon. Ők is, most úgy tűnik, hogy jelentősen hozzá fognak járulni ahhoz, hogy azok az emberek, akik önhibájukon kívül minden vagyonukat elveszítették, visszakapják lehetőleg teljes egészében, és ne csak részben ezt a vagyonukat.

Kiemelném itt a PSZÁF-ot, aki egy jogsegélyszolgálatot hozott létre úgy, hogy gyakorlatilag nem volt még bejelentés; bár minden hivatal így működne, én azt gondolom, hogy akkor előrébb járnánk, és talán az állampolgárok elégedettebbek lennének a hivatalokkal, úgyhogy nekik is szeretném ezt megköszönni. Hogyha végighallgatjuk ezt az ügyet, a biztosítók is jelezték, hogy együttműködőek lesznek, habár nem terjednek ki erre az ipari katasztrófára a biztosítások, de úgy tűnik, hogy talán velük is meg lehet állapodni. Ezek

alapján úgy tűnik, hogy szinte csak az a kérdés, hogy ki, honnan, és ki, hányszorosan fogja visszakapni majd az elvesztett vagyont, hiszen most még mindenki együttműködő.

Én a magunk részéről csak azt tudom mondani, hogy a nemzeti együttműködés kormányából nem fog kifogni a lendület, és amikor majd tényleg fizetni kell, a kormány ott lesz, ott lesz ezek mögött az emberek mögött, és bízunk benne, hogy ezekből a szervezetekből sem fog kifogni a lendület. És a végén azzal zárom, amivel talán kezdenem kellett volna, hogy köszönjük szépen a katasztrófa-elhárításnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő urak, és köszönöm a bizottságnak. Néhány gondolattal kiegészíteném az elmondottakat. A pontosítás végett pedig úgy fogunk haladni, hogy az elnöki megjegyzéseket követően azoknak adok szót, akik még nem kaptak – a Banki Hitelkárosultak és a Bankszövetség képviselőinek, ahogy én látom –, és utána az elején előadói minőségben részt vevőknek adok reagálási lehetőséget, a legvégén pedig dönteni fogunk arról az ajánlásról, amit a bizottság maga elé tett.

Előjáróban egy dolgot hadd mondjak el leginkább csak a mai ülésre vonatkozóan, hogy nem tűzte ki célul a bizottság, mert úgy vélem, hogy sem a bizottság feladatkörébe illeszkedően, sem a bizottság és a mai napirendje, a téma nagysága miatt nem tudta volna azt a munkát elvégezni, hogy általában az egész, a katasztrófa összes területével foglalkozunk. Mi egy témakört vettünk középpontba, ez pedig a fogyasztóvédelem által érintett ügyek, ezen belül is fókuszálva a biztosításra, annak különböző válfajaira. Nyilvánvaló, hogy ez egy osztársadalmi érintettségű ügy, ezért mindenkinek van arra igénye, hogy ne csak ebben a keretben, hanem tágabb keretekben is az egész kérdéstről beszéljünk, azt hiszem, ennek a megfelelő módjait meg kell találni.

A második megjegyzésem arra vonatkozik, hogy itt bizony, ahogy az elején mondtam, három olyan ügyet biztosan láttunk, amelyben a bizottságnak van érdeklődésre, ajánlattételre, javaslattételre lehetősége. E három ügy közül az egyik, ahogy ezt beszéltük, a lakásbiztosításhoz kötődik. Ugyanezt a kérdést mi már megvizsgáltuk egy másik ügy kapcsán, emlékeznek képviselőtársaim, amikor az árvíz- és viharkárosultak ügyével foglalkoztunk, ott is az egyik ilyen téma, amit érintettünk, az ingatlanhoz, a lakáshoz és annak biztosításához kapcsolódó kérdések voltak.

Volt ennek egy speciális eleme, azt hiszem – de erre még a PSZÁF reagál –, a jelzáloghitel fedezetű ingatlan esetében, ha az ingatlan megsemmisül, akkor hogyan lehet méltányossági alapon azt a helyzetet kezelni. És volt egy egyedi ügy, ami kifejezetten erre vonatkozott, ez a vállalati felelősségbiztosítás kérdése. Viszonylag gyorsan kiderült, hogy itt bizony vannak nyitott kérdések, például a cég nem rendelkezik a mi információink szerint – a sajtóban olvasott információk alapján – azzal a nagyságrenddel, ami a kártalanításhoz szükséges. 10 millió forintból egy milliárdos nagyságrendű kárt nem lehet ilyen módon fedezni. Ezért is gondoltuk azt, hogy úgy hívjuk meg az előadókat, és vesszük át a témát, hogy mindegyikről tudjunk egy kicsit beszélni.

Ennek alapján azt gondolom, hogy azok a javaslatok, gondolatok, amik az előadók részéről vagy a megszólalók részéről elhangoztak, szerintem alkalmasak arra, hogy a bizottság ajánlásával támogassa akár úgy is, hogy ajánlja a kormányzat figyelmébe, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, gondolja végig, vagy akár úgy, hogy konkrétan egy-egy témában javaslatot teszünk. Ilyen értelemben csak megerősítem, és szükségesnek tartom azt, hogy a vállalatok felelősségbiztosítására vonatkozó szabályozás áttekintésre kerüljön.

Egy olyan új jogi szabályozás kialakítására van szükség, ahol a vállalat által végzett tevékenység kockázatához igazodik a felelősségbiztosítás nagysága, hogy ne lehessen az, hogy mondjuk egy ilyen nagyságrendű, egy ilyen jellegű tevékenységet végző cég esetében 10 millió forintos a felelősségbiztosítás. Ne lehessen olyan, hogy amikor a cég a saját maga vagyont, értékeit biztosítja, akkor egy 8,5 milliárd forintos biztosítási alap belefér, csak ahol

a felelősséget kell biztosítani, ott mér egy kicsit szűkmarkúan a cég. Tehát nyilvánvalóan ez egy jogi szabályozási eljárást jelent.

Aztán, ha ezen a nyomvonalon haladunk, akkor azért tegyünk ajánlást a kormány számára is, mert nyilvánvalóan ez nemcsak a gazdaság szereplőinek a feladatvállalását igényli. Mindenképpen javaslom azt, hogy a kormány számára fogalmazzuk meg azt a kérést, hogy egyrészt szigorú előírásokat alkalmazzon, vezessen be a veszélyes üzemnek minősített vállalkozások esetében, hogyha azok nem rendelkeznek megfelelő felelősségbiztosítással, illetve ez az előírás szabja meg azt is, hogy milyen minőségű, milyen nagyságrendű felelősségbiztosítással kell rendelkezni, és kapcsolódjon ehhez egy ellenőrzés és szankcionálás is. Önmagában ne csak a jogi feltételt, az elvárást fogalmazzuk meg, hanem ehhez egy megfelelő minőség-ellenőrzés és szabályozás is kötődjön.

Ugyancsak fontosnak gondolom azt, hogy készüljön el egy olyan felmérés – és hogyha ez van, akkor legyen világos, hogy rendelkezünk ezzel, de a mostani információim szerint ez inkább csak felkérésként fogalmazódhat meg –, tehát készüljön el egy olyan felmérés, hogy milyen vészhelyzeti terve van a kormánynak egy ilyen esetben, illetve ma Magyarországon milyen legálisan működő, ámde veszélyes üzemek vannak. Készüljön egy olyan kataszter, amiből világos, hogy ilyen típusú veszélyforrás hány és milyen jellegű van ebben az országban. Ha van, akkor azt tegyük világossá, ha nincs, akkor ezt el kell készíteni.

Még egy megjegyzésem van: szakértőkkel is konzultálva látjuk azt, hogy a '95-ben, az akkor elfogadott környezetvédelmi törvénnyel összefüggésben volna még teendője a kormánynak, mégpedig az, hogy a veszélyes üzemek környezetvédelmi biztosítékát, biztosítását és céltartalék-képzését írja elő. Ezt lehet, hogy kormányrendeletben, lehet, hogy megfelelő jogszabályban kell rögzíteni, de ez mindenképpen egy olyan nyitott kérdés, amit rögzíteni kell.

Az összes többiben pedig én köszönöm szépen a bizottság tagjainak azt, hogy érdemi módon és a problémára fókuszálva szólaltak meg, ahogy azt alelnök úr és képviselőtársaim is elmondták többen, a jegyzőkönyv rögzíti az elhangzottakat. Szándékunkban áll, és ezt mintegy visszaigazolásként is teszem a kormányzati oldal képviselői javaslatára, hogy néhány hónap múlva visszatérünk erre a kérdésre úgy, hogy a Bankszövetség bevonásával és az érintett kör bővítésével megnézzük azt, hogy a most bejelentett, most jelzett szándékok, és néhány hónappal később, amikor már a való életben ennek a megvalósulását látjuk, akkor ez hogyan van egymással viszonyban; vissza fogunk térni erre a kérdésre. Megtettük ezt egyébként az árvízkarosultak esetében is, ahol nem bizottsági ülés keretében, hanem írásbeli tájékoztatókon keresztül próbáltunk információkat nyerni, hogy a bizottsági ülésen elmondottak és a később végrehajtott intézkedések hogyan vannak szinkronban. Ezt a bizottság tagjai meg is ismerhették.

Azt gondolom, hogy jó benyomásokat kaptunk az elvégzett munkával kapcsolatban. Én terhelem most a részt vevőket kérdésekkel, pedig egy viszonylag hosszú sort felírtam, de azt gondolom, hogy ez a mai beszélgetés, a mai konzultáció szemléletformáló is volt. Úgyhogy én azt kérem önöktől, hogy ha vannak nyitott kérdések, most a reagálásra lehetőséget teremtünk, hogy azokra válaszoljanak. Mielőtt ezt megtenném, a Bankszövetség és a Banki Hitelkarosultak részére adok még egy rövid megszólalási lehetőséget, és utána szeretném, hogyha valamilyen hasonló körben, ahogy az eredeti megszólalás volt, elmondanák a véleményüket. Nyilvánvalóan azokat ösztönözném most megszólalásra, akik úgy érzik, hogy hozzájuk érkezett kérdés.

A Bankszövetség képviselőjében, parancsoljon, legyen kedves bemutatkozni!

Osváth Piroska vezető jogtanácsos (Magyar Bankszövetség) kiegészítése

OSVÁTH PIROSKA vezető jogtanácsos (Magyar Bankszövetség): Köszönöm. Osváth Piroska vagyok, a Bankszövetség vezető jogtanácsosa. Tényleg rövid leszek, csak meg kellett szólalnom.

Megígérhetem a bankok nevében, hogy méltányosak lesznek, és a méltányosság szerintem a célszerűséggel is egybeesik, hiszen nem érdekük, hogy farkasként megegyék az ügyfeleiket. Szerintem bebizonyítottuk az együttműködési képességünket, és kérem Dobson Tibor urat, erősítse meg, hogy az árvizek után a bankokat megillető biztosítási összegeket átengedtük az illetékes önkormányzatoknak, ahhoz hozzátette az állam a saját forrásait, és abból sikerült tényleg gyorsan – már múlt időben mondhatjuk – újjáépíteni nagyon sok házat. Most is hasonlóképpen fogunk eljárni, bár most az a különbség, hogy ez nem biztosítási esemény, amint megtudtuk. Meg fogjuk találni a módját, és készen állunk arra, hogy erről beszámoljunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a bejelentést és a felajánlást, a jelzést is, hogy a bizottsági ülésen részt fognak venni. A Banki Hitelkárosultak Egyesülete részéről kérem, hogy foglaljon helyet az asztalnál. *(Galcsikné Erdős Éva beül a képviselők közé.)*

Galcsikné Erdős Éva szakértő (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete) kiegészítése

GALCSIKNÉ ERDŐS ÉVA szakértő (Banki Hitel Károsultjainak Egyesülete): Köszönöm. Galcsikné Erdős Éva vagyok, a Banki Hitel Károsultjainak Egyesületétől. Először is azt szeretném megkérdezni, hogy van-e helyi szervezettől itt bárki képviselő. *(Nincs jelzés.)* Akkor szeretném javasolni, hogyha a jövőben bármilyen tanácskozás lesz, mindenképpen jó lenne, ha valamelyik helyi szervezetnek a képviselője is itt lenne, hiszen ő a leghitelesebb információ, azt gondolom, mindenképpen.

Sok mindenben, sok mindenkivel egyetértettünk, és mindenképpen azt szeretnénk, hogy a mostani helyzetben, mivel – amit dr. Horváth Zsolt úr is elmondott – ezek az emberek nem képesek felmérni azt, hogy milyen helyzetben vannak, ezért azt szeretnénk javasolni a PSZÁF-nak és a Bankszövetségnek, illetve kérni, vagy nem tudom, mi lenne ennek a módja, hogy ne az ügyfeleknek legyen az a dolga, hogy megkeressék a bankot, hanem a PSZÁF, mondjuk egy rendkívüli adatszolgáltatás keretében az összes bankot kérje fel. Nem olyan sok az ügyfél, és mindenki ismeri a saját ügyfelét, tudja, hogy hova helyezte ki azt a jelzáloghitelt. Én itt bővíteném a kört egyébként, mert nemcsak jelzáloghitelről lehet szó, hanem lehet személyi kölcsön, autókölcsön, annyira el vannak adósodva az emberek, hogy ne tegyünk kivételt a kettő között.

Azt gondolom, hogy legyen egy ilyen adatszolgáltatás, és a bankok – reméljük, hogy ilyen együttműködőek lesznek –, ami konstrukciókat kidolgoznak, azt küldjék be a PSZÁF-nak, és legyen egy közös döntés, hogy ne az legyen, hogy ahányféle bank, annyiféle konstrukciót fog kialakítani; próbáljunk valami irány felé menni. Nekünk Ajkán van irodánk, képviseletünk, és az ügyfelek bennünket keresnek, hogy mit tegyenek, és mi nem tudjuk nekik megmondani, mert olyan széles a paletta, és annyira nem tudjuk mi sem, hogy miről tájékoztassuk őket. Márpedig az ő bizonytalanságukban egyetlen jó szó, vagy egy olyan mondat, amit, ha kimondunk, és egy hét múlva is igaz lesz, az lesz az igazi segítség. Ezeket szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kifejezetten köszönöm, hogy hozzászólt. Látom, hogy a néhány hónap múlva megszervezésre kerülő bizottsági ülésünknek már lesz tartalmas napirendje, és lesznek hozzászólók, állunk elébe. Most pedig a reagálásra adom meg a szót. Tessék! Öné a szó.

Dobson Tibor hivatalvezető (BM - Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) válasza, reagálása

DOBSON TIBOR hivatalvezető (BM - Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság): Tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Nagyon röviden: több éves előkészítő munka után a Magyar Országgyűlés többsége elfogadta 1999-ben a katasztrófák elleni védekezésről szóló törvényt, amely kapcsán 2000-ben történtek szervezeti változások, integráció, létrejött a BM-OKF, amely gyakorlatilag betölti azt a koordinatív szerepet, amely azt a felelősséget rója ránk, hogy ezt a rendszert működtessük. Közel sem csak és kizárólag a BM-OKF, amelyik a gyakorlatban nyilvántartja a különféle veszélyhelyzeteket, hiszen ez ma Magyarországon 3 szintű, helyi, területi és országos szintű védekezési rendszernek a része.

Ez a rendszer a védelmi felkészítésre, az országos mozgósításra épül. Valamennyi veszélyhelyzetnél, amelyet az utóbbi mintegy 10 évben önök is láthattak, emlékezhetnek erre, azt tapasztaltuk, azt láthatták – bízom benne –, hogy ez a rendszer egy jól működő rendszert. Ez a rendszer hasonlóképpen töltötte be a szerepét most is. Alapvetően a tevékenység felosztása, az operatív tevékenység, a mentés, az életmentés az elsődleges, ezt követi majd a károk felmérése, a rehabilitáció. Azonban a legfontosabb, amit a sor elejére kell tenni, ez pedig a megelőzés.

A megelőzés kapcsán többször fölvetették, hogy van-e információ a veszélyes üzemekről. Természetesen van, tehát tőlünk ezt bármikor megkérhetik, tudjuk azt, hogy Magyarországon hány darab veszélyes üzem van, milyen tevékenységet végeznek, hol találhatóak azok. A SEVESO II. hatálya alá esnek, de nemcsak a SEVESO II. hatálya alá. Nagyon fontos, ugyanis ez a SEVESO-irányelv – 2004-ben csatlakoztunk az Unióhoz –, amely meghatározza nagyon pontosan, hogy milyen biztonsági garanciákkal kell rendelkezni egy adott, veszélyes tevékenységet folytató üzemnek, mit kell neki teljesíteni például a lakossági riasztási rendszert kiépítése kapcsán, vagy akár a különböző jelzőrendszerek kiépítése kapcsán, vagy akár mondjuk, egy üzemi tűzoltóság létesítése kapcsán. Tehát ezek az adatok nálunk megvannak, bármikor, nagyon szívesen az önök részére biztosítjuk.

Maga a tevékenység kapcsán hozzá kell tennem, szóba került, hogy megsérültek tűzoltók. Ezt én egy momentumnak szántam, és azért szántam momentumnak, mert magam is tűzoltó vagyok civilben, és nagyon sokáig én a szóvivői munkát az operatív mentési munkám mellett műveltem, és tudom azt, hogy egy kárhelyre kikerkezve az ember a jelzés alapján, főleg a lakossági jelzés alapján nem tudja, hogy mi vár rá, nem tudom, hogy mi történik ott. Ez történt az ajkai fiúkkal is, ők egy vízelöntésre mentek ki a helyszínre, ez volt a jelzés, és nem tudhatták akkor, amikor kikerkeztek, hogy mi történt. A helyszínen tapasztalták, hogy nem simán víz, mert ők látták, tudták, hogy mi a helyzet, viszont egy ilyen szituációban a legfontosabb az életmentés. Sok mindent megtehetünk, de egyet nem szabad, hogy nem avatkozunk be. Ilyenkor a beavatkozási kényszer működik, legyen az tűzoltó, mentő, rendőr, teljesen mindegy, azzal kell megoldanunk az életmentést, ami akkor és ott rendelkezésre áll. Utána követi ezt magának a rendszernek a beindítása, hiszen fontos az, hogy ne legyen eszkaláció, mert egy sor szervezet, tárca fog csatlakozni, és ez történt itt is, de ezt nem kívánom felsorolni.

A lakosságvédelem és a visszatelepítés kérdése: a lakosság egészségvédelmének kérdése szintén a mi felelőségünk, és ezt vállalom bármikor, úgy is, hogy ott a helyszínről tájékoztatva tettem ezeket a kijelentéseket. Olyan területre, pontosabban olyan lakásba, amelyet az iszap elöntött, lakosokat nem telepítettünk vissza. Egy települést én kihagytam a sorból, mert alapvetően az életmentésre koncentráltam és a lakosságvédelmi, kitelepítési intézkedésre, ez pedig Somlónásárhely. Somlónásárhely település 21 lakóháza környékét öntötte el ez a vizes iszap, a vörösiszap, amely a lakóterbe viszont – a polgármester tájékoztatása alapján – nem folyt be. A lakosság, összefogva ezt kitakarította, semlegesítette, és mivel a lakóterben nincs iszap, így ők visszamentek a lakásukba.

A többi településen sem mentek vissza olyan lakóházba, amit az iszap elöntött, így Kolontáron sem mentek vissza ilyen lakóházba, de nem is tudnának, ez nyilván badarság volna, és épp úgy nincsenek Devecseren sem lakosok visszatelepítve olyan lakóházba, amit az iszap elöntött, ezért ilyen magas a kitelepített lakosok száma. Azok a lakosok, akik önként hagyták el lakóhelyüket, ők olyan lakásokból mentek el, amelyeket nem öntött el az iszap, csak egyszerűen pszichésen nem szerettek volna maradni – ez azt hiszem, érthető – ebben a városban. Az ő lakásukat a rendőrség őrzi, oda bármikor visszamehetnek, mert nincs iszappal elöntve.

A levegő, a víz kérdése: itt kijelentettem többször, az ivóvíz folyamatosan iható volt, mert olyan mélyen van a vízbázis, hogy lehetetlen, hogy azt az iszap elérje. Az iszap tíz centiméternél mélyebbre nem halad, de folyamatosan mértük egyébként a talajvíz PH-értékét, a szennyezettségét, próbafúrásokat végeztek a kollegák. Kétméteres mélységben mérték egyébként, és nem tapasztaltak nemhogy nehézfémet, de még a PH-érték is 7,5-es volt kétméteres mélységben, ami gyakorlatilag abszolút az ivóvíz környékén mozog, mert a 8-8,5 PH-érték semmiféle problémát nem okoz senkinek.

A levegő minősége, a szálló por: ez alapvetően akkor volt gond, azokban a napokban, amikor sütött a nap, és kimondottan azokon a területeken, ahol a munkavégzés folyt. Az utcákban a járdákat, a közutakat locsoltattuk, locsolták a közterület-fenntartók, locsolták a tűzoltóautók pont azért, hogy szálló por ne legyen, hiszen ahogy közlekedtek a nehéz gépek, óhatatlanul föl kavarták volna a port. Szálló por így nem volt, de jó nagy sár az igen, és emiatt kellett nekünk különböző mentesítési pontokat szerveznünk, ahol a katonák segítségével a tűzoltók álltak, hogy azokat az autókat, amelyek beléptek egy ilyen területre vagy kifelé jöttek, le kellett mosni, hogy máshová ezt a szálló porra alakulható iszapot ne vigyék el.

A porkoncentrációt, mint mondtam, mértük, és ilyen időjárási körülmények között, mint ami most is van, lássuk be, hogy por nem igazán van, és azon helyeken pedig, ahol a bontásokat végzik, gyakorlatilag szintén locsolással tudjuk a szálló por mértékét csökkenteni. A mérések alapján tudtuk kijelenteni azt, hogy azon területen, ahol nincs vörösiszap, és a lakások iszap által nem voltak érintve, oda a lakosság visszaköltözése lehetséges. Tehát nincs olyan veszély a helyszínen, ami a lakosságot károsítaná. Egyébként a helyszínen nagyon sok mentő dolgozik, most már egy tüdőgyógyászbázis is létesült Devecseren, bárki fölkeresheti, és ha kell, ott bárkit megvizsgálhatnak, segítséget kap.

Én nem bagatellizálom el ezt a helyzetet távolról sem, ettől függetlenül lehetnek olyan személyek, akik érzékenyebbek, allergiások, ez okozhat nyilván problémát. Én nem vagyok orvos, nem tudom eldönteni, nem az én színtem, viszont általában ez lehetséges. Amit tetszett kérni, képviselő asszony, a jelentést az Európai Uniótól, bármikor, nagyon szívesen elküldjük. Meg kell kérni a Főigazgatóságtól, és készsággal biztosítjuk. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én úgy érzem, mintha a PSZÁF képviselőjében jelenlévő vezető kívánt volna szólni, és ha más nem, akkor utána lezárjuk a napirendet.

Siklósi Máté ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete) válaszadása, reagálása

SIKLÓSI MÁTÉ ügyvezető igazgató (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Köszönöm szépen az ismételt lehetőséget, elnök úr. Két dolgot szeretnék csak egy kicsit egyértelművé vagy egyértelműbbé tenni. Annak nagyon örülök, hogy több szempontból is felmerült a PSZÁF és a civil szervezetek kapcsolata, mert csak megerősítették azt, amit elindítottunk, tehát úgy gondoljuk, hogy igenis szükség van a helyi szervezetek segítségére ilyen szempontból. Nem mondtuk el azonban azt, hogy a polgármestereknek írott levéllel mi szeretnénk a helybeli vezetőket is tájékoztatni arról, hogy milyen lehetőségek vannak, milyen

megoldási lehetőségek merülnek föl, miben tájékoztathatják a lakosságot, és miben kérhetik akár közvetlenül, azt kell, mondjam, akár a helyszínen is a PSZÁF segítségét.

A másik kérdés a magatartási kódex. Én ahhoz rettentően kevésnek érzem magam, hogy a magatartási kódexet minősítsem, a PSZÁF ugyanakkor nem tartja jónak annak létrejötti módozatát, hiszen egy önszabályozási eszközt nem jogszabályok helyett kell alkalmazni. Ugyanakkor azt azért fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a magatartási kódex aláírói annak tartalmát kötelesek betartani, és igaz, hogy nem jogszabály a magatartási kódex, azonban a 2008. évben meghozott, a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény alapján a magatartási kódex aláírói, amennyiben megsértik annak tartalmát, akkor ők szabálysértést követnek el, és ebben az esetben mi eljárunk.

Tehát én úgy gondolom, és ez látszik a PSZÁF-nak akár az erőfölénnyel, az emlegetett erőfölénnyel kapcsolatos igen nagyszámú jogszabály-módosító anyagán is, amit nagyon remélek, hogy a közigazgatási egyeztetések után a képviselő hölgyek és urak támogatni gondolnak azért, hogy ez egy kicsit kedvezőbb mederbe terelődjön. Ugyanakkor mi emellett a jogszabály-módosító csomag mellett a magatartási kódexnek is több ponton történő módosítását szorgalmazzuk. Tehát én úgy gondolom, hogy nem tökéletes az eszköz, nem jó, ahogy az létrejött, ugyanakkor alkalmazható, használható és bővíthető, és ami a legfontosabb a Felügyelet szempontjából, ellenőrizhető és betartatható.

Ennyit szerettem volna csak mondani, és nagyon szépen köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hölgyeim és Uraim! Akkor ennek a napirendnek a lezárásaként szeretném megkérdezni a bizottságot, hogy a bizottság tagjai, megismerve az ajánlást – amelyben egyébként egy apró pontosítást tettünk, ami az előadót érinti, de ezt már, ahogy hallom, át is vezettük –, ha ezzel egyetért a bizottság, akkor én tisztelettel kérem, hogy döntsünk erről.

Aki egyetért az ajánlásban foglaltakkal, kérem szépen, hogy szavazatával erősítse meg. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Aki nem értett egyet? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal, egy nem ellenében elfogadtuk.

A bizottság honlapjára föltesszük, ezt nyilvánossá tesszük, és a Ház szabályainak megfelelően megküldjük az érintetteknek.

Ezzel lezártuk ennek a napirendnek a tárgyalását. Nagyon szépen köszönöm az előadók részéről... *(Rácz István: Azt mondta elnök úr, hogy akik hozzászóltak, azoknak lesz módja arra, hogy reagáljanak.)* Bocsánatot kérek, ez időn túli, fog lehetőséget kapni a következő ülésen, de ha nem haragszik, lezártuk a napirendet. Én úgy vélem, nem történt érdeksérelem, de ha úgy gondolja... *(Rácz István: Nem a mi érdekiünkben, hanem az ország érdekében vagyunk itt, elnézést kérek.)* Megértettem, megértettem, ne haragudjon, de nem jelentkeztél időben, és most már nem akarom felnyitni a dolgot, hiszen tudunk konzultálni még a kérdésről, és nem fog elveszni, amit ön gondol.

Köszönöm szépen önöknek a részvételt még egyszer. Ahogy ezt érezték, néhány hónap múlva visszatérünk erre a napirendre újra, ebben a körben.

Az egyes pénzügyi tárgyú törvényeknek a nehéz helyzetbe került, lakáscélú hitelt felvevő fogyasztók megsegítése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/1278. szám) (Kósa Lajos, Rogán Antal (Fidesz), Harrach Péter, dr. Tarnai Richárd (KDNP) és Németh Szilárd István (Fidesz) képviselők önálló indítványa (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Még van egy gyors döntenivalónk, érdeklődöm, hogy a második napirendünk esetében, ami az egyes pénzügyi tárgyú törvényeknek a nehéz helyzetbe került, lakáscélú hitelt felvevő fogyasztók megsegítése érdekében szükséges módosításáról szóló

törvényjavaslat kapcsolódó módosító javaslatairól való döntés, van-e kormányzati képviselő a teremben. *(Jelzésre.)* Köszönöm, és itt vannak az előterjesztők is, mert az előterjesztők képviselőjében alelnök úr tud nyilatkozni a módosító indítványokkal kapcsolatban. Tehát nincs akadálya annak, hogy ezt a napirendet is megtárgyaljuk.

Tisztelettel köszöntöm! Kérem, mutatkozzon be!

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Kiss Kornélia vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztérium főtanácsosa.

ELNÖK: Köszöntöm önt is a bizottsági ülésen.

Az ajánlási tervben látom, hogy 12 döntésünk van. Fogom mondani az ajánlási számot, a módosítót jegyző előterjesztőt, a bizottságot vagy képviselőt, ezt követően megkérdezem az előterjesztő álláspontját, majd a kormányét, végül a bizottságét. Ha mindenki készen áll, akkor szerintem csapjunk bele!

Az 1. ajánlási pont a gazdasági bizottság módosító javaslata. Az előterjesztő álláspontját kérdezem.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja az előterjesztő.

ELNÖK: A kormány?

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nincs kormányálláspont, ezért csak tárcaálláspontot tudok mondani. A bizottsági módosító javaslatot a tárca a 7. pont kivételével támogatja.

ELNÖK: Tehát az 1-est támogatja. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

16 igennel és egy tartózkodással ezt a módosítót elfogadtuk.

A 2. ajánlási pont szintén a gazdasági bizottság módosítója. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Az előterjesztő támogatja.

ELNÖK: A tárca az előző bejelentés alapján ezt támogatja. Aki a módosítót támogatja, kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* Ez 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincs. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy. Köszönöm szépen.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja.

A 3. ajánlási pont a gazdasági bizottság módosítója szintén. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatja szintén. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincs. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja. Köszönöm szépen.

A 4. ajánlási pont szintén a gazdasági bizottság módosító javaslata. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja.

ELNÖK: A tárca álláspontját ismerjük, amely támogató. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincsen. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja. Erről is meghoztuk a döntést.

Az 5. ajánlási pont szintén a gazdasági bizottság módosítója. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja.

ELNÖK: A tárcaálláspont támogató. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincsen. Aki tartózkodik? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja.

A 6. ajánlási pont szintén a gazdasági bizottság előterjesztése, módosító javaslata. Előterjesztő?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja.

ELNÖK: A tárca támogató álláspontot fejtett ki ebben a kérdésben is. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincsen. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja.

A 7. ajánlási pontot, amely Vágó Gábor képviselő úr módosítója az előterjesztő támogatja-e?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Nem támogatja.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja, a tárca nem támogatja. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* Három. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Kettő. Köszönöm szépen.

A bizottság egyharmada sem támogatja.

A 8. ajánlási pont Tóbiás József, Simon Gábor, Boldvai László javaslata. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Az előterjesztő nem támogatja.

ELNÖK: Ez nagyon szomorú. A tárca álláspontja?

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca álláspontja, hogy támogatja a módosító javaslatot.

ELNÖK: A tárca támogatja. Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* Kettő. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Három. Köszönöm szépen.

A bizottság egyharmada sem támogatja.

A 9. ajánlási pont szintén Tóbiás József, Simon Gábor és Boldvai László képviselő urak módosító javaslata. Az előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Nem támogatja.

ELNÖK: A tárca?

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): Elnézést, melyiknél tartunk? Nem kaptam az ajánlásból. *(Közbeszólások: A 8. ajánlási pontnál.)*

ELNÖK: A döntésünkön nem módosít az, hogy mi a tárca álláspontja, merthogy az előterjesztő úgyis orientálta a bizottság tagjait, ez inkább csak szépészeti dolog. A 9. ajánlási pontnál tartunk.

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* Kettő erős támogatás. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Három.

Meghoztuk a döntést, köszönöm szépen, a bizottság egyharmada sem támogatja. A 10. ajánlási pont a gazdasági bizottság módosítója. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja.

ELNÖK: A tárca támogatta, de legyen szíves nyilatkozzon.

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ez az az egy pont, amit nem támogattunk. A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Tehát ezen belül a 7. pont, megértettük, köszönjük.

Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincs. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja. Köszönöm a segítséget.

A 11. ajánlási pont Vágó Gábor képviselő úr módosító javaslata. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Nem támogatja.

ELNÖK: A tárcának mi az álláspontja?

DR. KIS NORBERT főosztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* Három. Köszönöm szépen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Kettő. Köszönöm szépen.

A bizottság egyharmada sem támogatja.

A 12. ajánlási pont a gazdasági bizottság módosító javaslata. Előterjesztő álláspontja?

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Támogatja.

ELNÖK: Mi a tárcaálláspont?

KISS KORNÉLIA főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Aki a módosítót támogatja, azt kérem, most szavazzon. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? Ilyen nincs. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy.

16 igen szavazattal és egy tartózkodással a bizottság támogatja. Köszönöm szépen. Nem kis munkával, de megoldottuk ezt a feladatot.

Ahogy azt az elején említettem, miután a következő napirendhez érkező ajánlási csomagban a bizottság témakörét nem érintette ajánlás, módosítás, ezért arról nem döntünk.

Egyebek

Az egyebek napirendi pont keretében pedig egy bejelentésem van, hogy holnap bizottsági nyílt napot tartunk fél 10-kor a Parlament Delegációs termében a civil szervezetek képviselőivel, és tisztelettel meghívom a bizottság tagjait, hogy aki tud, az legyen kedves eljönni. Nyilvánvalóan szakaszolva is lehet, hogy egy részét bent, egy részét az ülésteremben, aztán utána megint bent és a plenáris ülésen. Köszönöm szépen.

A bizottsági ülést bezárom. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 2 perc)

Simon Gábor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika